V novem okolju so lepo sprejete

V Zdravstvenem domu Kranj delajo tri tuje zdravnice družinske medicine: Milojka Župljanin, Nataša Gievska in Andrijana Rasulić.

stran 2

Prvo dramsko pero Maji Šorli

Letošnja prejemnica nagrade Slavka Gruma za dramsko besedilo Tega okusa še niste poskusili je Maja Šorli, po rodu iz Kranja.

stran 10

kranjske novice GG

Časopis za Mestno občino Kranj, april 2021, številka 4

Zelena luč za Severna vrata

Mestna občina Kranj z razpisom išče zasebnega partnerja za uresničitev projekta Severna vrata. V sodobnem kompleksu bodo predvsem novi prostori za zdravstveno in poslovno dejavnost.

Jana Zupančič Grašič

Kranj – Potem ko so kranjski mestni svetniki na zadnji seji dokončno sprejeli odlok o javno-zasebnem partnerstvu za projekt Severna vrata, je Mestna občina Kranj (MOK) začela postopke za ureditev prostora med Kidričevo in Bleiweisovo cesto. Na mestu, kjer je danes parkirišče Zdravstvenega doma Kranj, je v načrtu izgradnja kompleksa s tremi stolpiči in podzemno garažo.

V južnem stolpiču, ki naj bi imel osem nadstropij, naj bi bili po načrtih prostori Osnovnega zdravstva Gorenjske (OZG) in Gorenjskih lekarn, v srednjem in severnem stolpiču (oba naj bi imela šest nadstropij) pa bodo prostori za druge zdravstvene poslovno-storitvene dejavnosti ter stanovanja.

»S tem bomo rešili tako prostorske stiske kranjskega zdravstva kot tudi gorenjskega, ki potrebuje večje in sodobnejše prostore, med drugim za razvojno ambulanto, otroško psihiatrijo, patronažno službo, upravo ..., podobno kot Gorenjske lekarne, ki bodo imele tu nov poslovni prostor in upravo. Skupaj z Zdravstvenim domom Kranj in kranjsko porodnišnico na drugi strani ceste bo tukaj nastal pravi zdravstveni center s še drugimi spremljevalnimi dejavnostmi,« je povedal župan MOK Matjaž Rakovec.

Objekt Severna vrata bo imel tri stolpiče. / Foto: MOK

V podvig z zasebnim partnerjem

Vrednost objekta, ki bo zavzemal dobrih 9000 kvadratnih metrov, bo po ocenah skupaj z DDV znašala okoli 21 milijonov evrov. MOK bo pri tem prispevala zemljišče in poskušala pridobiti dodatna sredstva, če bo možno projekt prijaviti za sofinanciranje z državnimi oziroma sredstvi EU, medtem ko bi OZG in Gorenjske lekarne financirala izgradnjo prostorov za lastne dejavnosti v južnem stolpiču (z denarnimi sredstvi in dolgoročnim najemom prostorov). Preostalo vrednost investicije – projektiranje, pridobitev upravnih dovoljenj, gradnjo kompleksa ter obveznost financiranja projekta – pa bi v zameno za javni vložek ter vsebinske zahteve javnih partnerjev prevzel zasebni partner, ki ga namerava MOK izbrati v postopku razpisa javno-zasebnega partnerstva. Predvidena idejna zasnova objekta je sicer le ena izmed možnih, tako da bo dokončna razporeditev vsebine in površin dorečena v fazi idejnega projektiranja in v dogovoru z zasebnim partnerjem, a v mejah javnega interesa.

Na MOK so septembra lani s pozivom k nezavezujočim ponudbam že preverili zanimanje potencialnih investitorjev za izvedbo projekta Severna vrata. »Odziv je bil dober, zato upam, da nam bo uspelo zasebnega partnerja izbrati do konca letošnjega oktobra. Naš cilj namreč je, da bi gradnjo začeli avgusta 2022, tri leta pozneje pa Severna vrata predali v uporabo,« je pojasnil kranjski župan.

Mestna občina Kranj zainteresirane zasebne partnerje poziva k oddaji ponudb. Razpis javno-zasebnega partnerstva je objavljen na spletni strani MOK v razdelku »Razpisi«, dodatne informacije pa lahko dobijo pri ge. Tini Fleišer na elektronskem naslovu tina.fleiser@kranj.si.

Za parkiranje bo poskrbljeno

Parkirišča Zdravstveni dom zaradi gradnje Severnih vrat ne bo več, a bodo v bližini zagotovili najmanj toliko parkirnih mest, kolikor jih bo ukinjenih. Nadomestnih lokacij je več, o vsem bodo občanke in občani pravočasno seznanjeni. Dodatnih težav v MOK s parkiranjem tako ne pričakujejo, obiskovalcem Severnih vrat bo na voljo tudi podzemna garaža.

Cepljenje poteka tekoče

Cepilo se je že več kot dvaindvajset tisoč ljudi.

Simon Šubic

Kranj – Brezplačno množično testiranje prebivalstva s hitrimi antigenskimi testi na okužbo z novim koronavirusom se v Kranju še naprej izvaja v Globusu, in sicer vsak delovni dan od 9. do 12. ure, v četrtek pa še dodatno popoldan od 13. do 15. ure. Največ obiska na testni točki beležijo ob 9. uri, zato zdravstveno osebje poziva javnost, naj ne prihaja množično ob tej uri, temveč se razporedi po celotnem terminu.

Testiranje je mogoče opraviti tudi v sosednjih občinah. V Šenčurju se testi izvajajo vsako sredo od 9. do 13. ure v Domu krajanov Šenčur, v Cerkljah vsak četrtek med 8. in 12. uro v stari lekarni, v Naklem testiranja potekajo ob nedeljah od 8. do 13. ure v Domu Janeza Filipiča, o čemer na spletni strani Občine Naklo redno obveščajo. Naročanje na hitro testiranje ni potrebno, s seboj je treba imeti le zdravstveno kartico in osebni dokument.

Nujno je upoštevanje zaščitnih ukrepov, držanje medsebojne razdalje in razkuževanje rok, obvezno je nošenje zaščitne maske.

Cepljenje proti covidu-19, ki je prostovoljno in brezplačno, poteka v kranjski vojašnici hitro in tekoče, še poudarjajo na občini. V Zdravstvenem domu (ZD) Kranj, ki je izvajalec cepljenja, so pojasnili, da je bilo do prejšnjega petka v Kranju skupno cepljenih 22.100 ljudi. Med cepljenimi je bilo tudi 237 maturantov.

»Cepiva so enakovredna in varna. Zato tiste, ki oklevajo, ali naj se cepijo z AstraZeneco ali ne, prosimo, da se odločijo za cepljenje. V Kranju nismo zabeležili nobenih neželenih stranskih učinkov. Zavedati pa se moramo tudi tega, da spremni list vsakega zdravila navaja stranske učinke. In kljub temu zdravila jemljemo. Smo v epidemiji, ki jo bomo premagali le s cepljenjem,« je dejala direktorica ZD Kranj Lili Gantar Žura.

Spoštovane občanke, cenjeni občani, iskrene čestitke ob prazniku dela.

Ohranimo vrednote, ki slehernemu človeku dajejo svobodo in dostojanstvo.
Praznične dni preživite v krogu najbližjih.

Držimo skupaj tako, da smo narazen.

Matjaž Rakovec, župan

www.kranj.si

OBČINSKE NOVICE

Odšel je profesor France Pibernik

In memoriam

stran 4

PRIREDITVE

Kaša, žganci, zelje ...

V gradu Khislstein bo med 27. in 29. majem na ogled razstava o prehranski dediščini Gorenjske, trenutno pa je v Galeriji na prostem.

strani 8 in 11

ŠPORT

V skupini za prvaka

Nogometaši kranjskega Triglava so si v petnajstem krogu zagotovili nastopanje v skupini za prvaka druge lige. Jutri se bodo pomerili s prvouvrščeno ekipo Radomelj.

stran 13

ZANIMIVOSTI

Odstranili šestnajst ton odpadkov

Dvajsete spomladanske čistilne akcije v Kranju se je udeležilo okoli 1700 ljudi.

stran 15

Občinske novice

Količina virusa v odplakah se zmanjšuje

Konec marca so na kranjski čistilni napravi zaznali povišane koncentracije virusa v odpadnih vodah. Te zdaj že upadajo.

Simon Šubic

Kranj – V začetku aprila je Mestna občina Kranj obveščala, da so analize odpadnih vod, ki se iz kranjske in sosednjih občin stekajo v Centralno čistilno napravo (CČN) Kranj, zaznale povišano koncentracijo koronavirusa, kar nakazuje možnost porasta števila okuženih s covidom-19. Izmerjene koncentracije koronavirusa v odplakah so zdaj že nižje. Spremljanje širjenja koronavirusa v populaciji prek odpadne vode je sicer pomembno pri zaznavanju potencialnih novih izbruhov bolezni.

"V vzorcu, odvzetem na CČN Kranj konec marca, smo zaznali povečanje koncentracije virusa SARS-CoV-2, nato v naslednjem tednu zaradi praznikov vzorca nismo prejeli, naslednja meritev v sredini aprila pa je pokazala nižje in glede na prejšnje meritve bolj pričakovane vrednosti. Vrednosti se še naprej znižujejo, koncentracije torej od konca marca upadajo. Pri interpretaciji rezultatov vedno gledamo trende naraščanja ali upadanja, pri čemer upoštevamo zadnjih nekaj meritev in na podlagi ene meritve ne želimo delati prehitrih zaključkov. Poudarjamo, da gre za spremljanje trendov, ki nas lahko opozorijo, da je epidemija v porastu. Lahko pa, kot v trenutni situaciji, kažejo na umirjanje epidemije," je pojasnila Katarina Bačnik iz Nacionalnega inštituta za biologijo, ki izvaja analize odpadnih voda v sedmih čistilnih napravah po državi.

"Odpadna voda predstavlja dober način za spremljanje prisotnosti in širjenja virusov v določenem okolju, saj se voda v čistilni napravi zbira iz širšega geografskega področja in zajema z njim povezano populacijo ljudi. Potrditev, da se SARS-CoV-2 izloča z blatom okuženih posameznikov, je odprla možnost za uporabo t. i. epidemiologije odpadnih voda, ki temelji na analizah odpadne vode za spremljanje prisotnosti in širjenja virusa v določenem okolju in odraža relativno količino virusa in mutacij, povezanih z različicami virusa, ki krožijo v populaciji ljudi v določenem okolju," je pojasnila Bačnikova. Kot dodaja, analize odpadnih voda predstavljajo komplementaren način spremljanja epidemije in prispevajo k razumevanju podatkov, ki jih pridobimo s testiranjem prebivalcev in modeliranjem vseh podatkov. Testiranje prebivalcev denimo ne zajame vseh asimptomatskih okuženih ali pa ljudi, ki še ne kažejo simptomov oziroma so njihovi bolezenski znaki blagi. V odpadni vodi je prisotnost virusa neodvisna od izbire in števila ljudi, ki jih vključimo v testiranje.

Prve analize vzorcev odpadne vode so na Nacionalnem inštitutu za biologijo začeli konec marca lanskega leta, CČN Kranj pa so vključili maja 2020. "Rezultati v času prvega vala so bili večinoma negativni z nekaj izjemami, kjer smo zaznali virusne nukleinske kisline v sledeh oziroma zelo nizkih koncentracijah. V Kranju smo opazili izrazito naraščanje koncentracije v oktobru in začetku novembra, ko je naraščanje koncentracij na večini čistilnih naprav doseglo najvišje vrednosti," je še povedala Bačnikova.

kranjske novice

IZDAJATELJ
Gorenjski glas, d. o. o., Kranj
Nazorjeva ulica 1, 4000 Kranj

ODGOVORNA UREDNICA
Marija Volčjak

UREDNICA
Vilma Stanovnik

OBLIKOVNA ZASNOVA
Jernej Stritar, IlovarStritar, d. o. o.

TEHNIČNI UREDNIK
Grega Flajnik

OGLASNO TRŽENJE
Janez Čimžar, 041/704 857
janez.cimzar@g-glas.si

Gorenjski Glas

Kranjske novice (ISSN 2463-8099) št. 4/letnik VII so izšle 30. aprila 2021 kot priloga Gorenjskega glasa. Brezplačno so poslane v vsa gospodinjstva v mestni občini Kranj. Izšle so v nakladi 21.500 izvodov. Tisk: Delo, d. o. o., Tiskarsko središče. Distribucija: Pošta Slovenije, d. o. o., Maribor.

GORENJSKI GLAS (ISSN 0352-6666) je registrirana blagovna in storitvena znamka pod št. 9771961 pri Uradu RS za intelektualno lastnino. Ustanovitelj in izdajatelj: Gorenjski glas, d. o. o., Kranj / Direktorica: Marija Volčjak / Naslov: Nazorjeva ulica 1, 4000 Kranj / Tel.: 04/201 42 00, faks: 04/201 42 13, e-pošta: info@g-glas.si; mali oglasi in osmrtnice: tel.: 04/201 42 47 / Delovni čas: ponedeljek, torek, četrtek, petek od 8. do 15. ure, sreda od 8. do 16. ure, sobote, nedelje in prazniki zaprto. / Gorenjski glas je poltednik, izhaja ob torkih in petkih v nakladi 19.000 izvodov / Redne priloge: Vikend, Letopis, Slovenske počitnice in dvajset lokalnih prilog / Tisk: Delo, d. o. o., Tiskarsko središče / Naročnina: tel.: 04/201 42 41 / Cena izvoda: 1,85 EUR, redni plačniki (fizične osebe) imajo 10 % popusta, polletni 20 % popusta, letni 25 % popusta; v cene je vračunan DDV po stopnji 5 %; naročnina se upošteva od tekoče številke časopisa do pisnega preklica, ki velja od začetka naslednjega obračunskega obdobja / Oglasne storitve: po ceniku; oglasno trženje: tel.: 04/201 42 48.

V novem okolju so lepo sprejete

V Zdravstvenem domu (ZD) Kranj delajo tri tuje zdravnice družinske medicine – Milojka Župljanin, Nataša Gievska in Andrijana Rasulić, ki so se v relativno kratkem času že lepo prilagodile delu in življenju v naši skupnosti. Vse tri uspešno premagujejo tudi jezikovne ovire in se zelo trudijo s slovenskim jezikom, govorno in pisno, da bi ga čim bolje obvladale.

Suzana P. Kovačič

Foto: osebni arhiv

Zdravnice družinske medicine Milojka Župljanin, Andrijana Rasulić in Nataša Gievska

Kranj – Milojka Župljanin, dr. med., je v Slovenijo prišla oktobra lani. Pred tem je živela v Banjaluki v Bosni in Hercegovini, kot specialistka družinske medicine pa je delala v manjšem zdravstvenem domu v Kotor Varošu, oddaljenemu od Banjaluke nekaj čez trideset kilometrov. "Imela sem približno dva tisoč pacientov ter dobre in korektne sodelavce. Žal pa so bili drugi življenjski pogoji takšni, da sem sprejela zahtevno odločitev o selitvi," je povedala Milojka Župljanin.

Pravi, da je Slovenija geografsko lepa dežela, najpomembnejše pa ji je to, da so ljudje prijetni. "Imam že veliko novih prijateljev, kar je zame največji uspeh in kar mi je v teh težkih koronačasih zelo pomagalo, da sem se prilagodila novi sredini. Trenutno sem v Sloveniji še sama in upam, da bodo čim hitreje izpolnjeni vsi pogoji, da se mi lahko pridružita mož in sin. Zelo ju pogrešam kot tudi druge družinske člane in številne prijatelje, ki so ostali v Bosni in Hercegovini."

Milojka Župljanin se iskreno zahvaljuje Mestni občini Kranj in direktorici Zdravstvenega doma Kranj Lili Gantar Žura, dr. med., za pomoč pri iskanju stanovanja in za pomoč pri vseh drugih proceduralnih obveznostih. "Na začetku februarja sem dokončala postopek priznanja strokovne kvalifikacije specialistke družinske medicine. Procedure, tako organizacijske, diagnostične kot terapevtske, se namreč kar precej razlikujejo od tistih v Bosni in Hercegovini. Zato je vsak delovni dan zame velik izziv, odgovornost in obveznost. Na svojo veliko srečo imam tudi čudovito mentorico Tatjano Primožič, dr. med., ki mi zares z vsem srcem pomaga, da se čim bolje vključim in prilagodim načinu dela v Zdravstvenem domu Kranj." Kot še pravi zdravnica Župljaninova, je bil zdravniški poklic od nekdaj težek in zahteven, a če imaš željo pomagati drugim, je vse lažje.

Direktorica Zdravstvenega doma Kranj Lili Gantar Žura, dr. med.: "Ob takšnem pomanjkanju zdravnikov so vse tri zdravnice neprecenljive vrednosti. Ob upokojitvah zaradi drugačnih standardov in normativov moramo registrirati bolnike na dve ambulanti. Vse tri so zelo strokovne in dobre ... Za vse smo se maksimalno potrudili. Verjetno pa bomo morali še naprej v takšne akcije, kajti pri nas je zelo majhno zanimanje za specializacijo družinske medicine."

Veliko svojega časa namenja tudi učenju slovenščine in upa, da bo kmalu postala polnopravna in koristna članica naše skupnosti.

Otroške sanje zdaj živi v Kranju

Nataša Gievska, dr. med., se je najprej opravičila za po njenem še vedno slabo slovenščino, a naj dodamo, da ji gre prav dobro. V Slovenijo je prišla na začetku decembra lani iz Kumanova v Makedoniji, kjer je bila rojena in je živela do selitve k nam. Kot družinska zdravnica dela že 15 let. "Pred enim letom sem dobila privlačno ponudbo za delo v Zdravstvenem domu Kranj, poleg dela mi je zdravstveni dom skupaj z Mestno občino Kranj priskrbel lepo urejeno službeno stanovanje. Prišla sem z družino, ampak sta žal zaradi epidemije covida-19 moja otroka še vedno po spletu v makedonski šoli. Proces prilagajanja še traja, vendar imam veliko pomoč direktorice, uprave in kolegov v Zdravstvenem domu Kranj."

Kot pove Nataša Gievska, se še vedno navaja na adimistrativne razlike v zdravstvenem sistemu, čeprav je medicinski del zagotovo enak. Postati zdravnica so bile njene otroške sanje in je zelo vesela, ker jih je lahko uresničila.

Pomagajo mi, da se čim lažje vključim

"Ko zdaj razmišljam o tem, kako sem prišla v Slovenijo, bi rekla, da je bila to na neki način kar usoda. Slovenski in srbski republiški zavod za zaposlovanje sta pred več kot letom dni v Beogradu predstavila meddržavni dogovor o možnostih zaposlitve v Sloveniji. Tam sem spoznala direktorico Zdravstvenega doma Kranj, ki mi je predstavila potrebe po zdravnikih v Sloveniji in celotno proceduro, kaj potrebujem za zaposlitev in selitev. Tako se je začelo ... Z možem sva se odločila, da sprejmem izziv in da otrokom ponudiva kakovostnejše življenje," pa je svojo pot iz rodne Srbije v Slovenijo opisala Andrijana Rasulić, dr. med., hvaležna in srečna, ker jih je v Kranju čakalo opremljeno stanovanje, ki ga je za družino uredila Mestna občina Kranj. Največ pa ji je pomenilo, ko ji je uprava Zdravstvenega doma Kranj pomagala s postopkom združevanja družine.

Po rodu je iz mesta Vrbas v Vojvodini. Do prihoda k nam je že 15 let delala kot zdravnica, od tega zadnjih deset let v Zdravstvenem domu Novi Beograd. "Veliko smo delali in se borili z vsemi problemi. Dali smo vse od sebe, da zdravimo in pomagamo bolnikom po najboljših močeh," se spominja.

Andrijana Rasulić: »Mnogo je izzivov, a naj bo še tako naporno in stresno, je lepo in zanimivo. Nove naloge, ki so pred mano in jih moram obvladati, me samo bogatijo.«

Andrijana Rasulić pravi, da, gledano v splošnem kjerkoli na svetu: zdravnik je zdravnik. "Tu smo, da zdravimo in pomagamo. To je povsod enako. Vseeno pa se mi zdi, da je slovenski zdravstveni sistem eden od bolje delujočih v Evropi." Pohvalila je usklajeno ekipo zdravnikov v Zdravstvenem domu Kranj, ki motivacijsko vpliva nanjo. "Pomagajo mi, da se čim lažje vključim. Dela je veliko, situacija s covidom-19 pa nam tako kot drugje delo dodatno otežuje."

Biti zdravnik je po njenem zelo odgovorno delo in zahteva stalno učenje. "Vse paciente si zapomnim in od vsakega sem se kaj tudi naučila."

Občinske novice

O igralnici spet maja

Na aprilski seji je mestni svet med drugim obravnaval poročilo o lanskem poslovanju javnih zavodov in odločal o izplačilu delovne uspešnosti njihovim direktorjem. Največ razprave sta bila deležna imenovanje v. d. ravnatelja OŠ Janeza Puharja – Center in predlagano soglasje za novi igralni salon v centru Planet Kranj.

Simon Šubic

O igralnem salonu v Tušu

Vodja urada za gospodarske dejavnosti in promet Marko Čehovin je razložil, da je ministrstvo za finance Mestno občino Kranj pozvalo, naj poda soglasje k opravljanju igralniške dejavnosti v nakupovalnem centru Planet Kranj, saj je P&P Marketing iz Lesc, ki ima v blagovni lasti znamko Admiral in je del mednarodne igralniške korporacije Invest AG z igralniško dejavnostjo tudi na devetih lokacijah v Sloveniji, zaprosilo za koncesijo. Mestna uprava predlaga, da mestni svet poda soglasje k igralnemu salonu Casino Admiral Kranj v centru Tuš, ki bo na površini štiristo kvadratnih metrov. Gre za po slovenskih merilih srednje velik igralni salon, ki bo imel dvajset redno zaposlenih in nekaj študentov. Poudaril je, da gre za veliko igralniško skupino z veliko izkušnjami pri obvladovanju tudi negativnih lastnosti igralništva. Lokacija je za investitorja pomembna tudi zaradi bližine Letališča Jožeta Pučnika, igralni salon pa bo privabil v Kranj tudi tuje goste, kar bo spodbudno za kranjski turizem, je dejal. Po izračunih mestne uprave bi igralni salon v občinski proračun prinesel dodatnih sedemdeset do osemdeset tisoč evrov. "Kranj že ima delujoči igralni salon na lokaciji v centru mesta, v nekdanjem Kinu Center, in to za naše mesto ni nič novega," je še dejal.

Klemen Čaleta, direktor družbe P&P, je povedal, da njihov poslovni model sloni na štirih stebrih: skrb za goste in odgovorno igralništvo, skrb za zaposlene, povezanost z lokalnim okoljem in igralniški standardi. "Smo del velike korporacije, ki upravlja igralnice v 82 državah v svetu, dobre prakse upravljanja pa skušamo implementirati tudi na lokalnih trgih," je pojasnil. Skupina Admiral z okoli tristo zaposlenimi se je v Sloveniji do zdaj širila z akvizicijo (nakupom podjetij), v Kranju pa bi odprli igralni salon na novo. Njihov igralni salon s 105 igralnimi mesti se dobro vključuje v koncept Planeta Kranj, ki ni le trgovinski kompleks, ampak ponuja tudi rekreativne, zabavne in sprostitvene vsebine, je dodal. "Iskali smo lokacijo, ki je od urbanega okolja malo umaknjena, ampak kljub vsemu frekventna in ne bo moteča za lokalno skupnost," je dejal. Glede pričakovane koncesijske dajatve, ki bi jo prejel Kranj, pa njihovi izračuni kažejo, da bi se v občinski proračun leta 2022 nateklo 305 tisoč evrov dodatnih prihodkov.

Podžupan Janez Černe (SD) je odprtje Admiralovega igralnega salona podprl, ker v Kranju igralni salon že obstaja, prav tako pa so igre na srečo na voljo na vseh bencinskih črpalkah, poštah in internetu. Primerna se mu zdi tudi lokacija, ki je nekoliko oddaljena od urbanega dela. Verjame, da bodo na ta način tudi taksi službe zaslužile kakšen evro, prav tako v hotelu in na letališču.

"Ali 305 tisoč evrov ali pa osemdeset tisoč evrov prihodkov za občino – verjetno je resnica nekje vmes, ampak ne razumem, zakaj ne bi občina prislonila svojega lončka k temu, če se zavedamo, da igralništvo že imamo in da je igralništvo povsod okrog nas," je dejal. Manja Zorko (SD) je dodala, da tudi v svetu KS Bratov Smuk soglasju ne nasprotujejo, čeprav nekaj pomislekov imajo, predvsem glede vpliva na lokalno skupnost zaradi morebitnega pojava odvisnosti od iger na srečo.

Barbara Gunčar (SLRP) je dejala, da bi igralni salon podprla le, če bi ga odprli v hotelu in tako privabljali hotelske goste. Admiralov izračun višine letne koncesijske dajatve je za Gunčarjevo vprašljiv, ker predpostavlja, da bodo pridobili tudi tržni delež že obstoječega igralnega salona v Kranju, ki bi tako usahnil.

"Igre na srečo so tlakovana pot za družinsko nesrečo," pa je dejala Irena Dolenc (NSi) in napovedala, da bosta oba svetnika NSi glasovala proti soglasju. Igor Velov (Lista za razvoj Kranja) se je spraševal, kaj igralniška dejavnost prinese Kranju. "Ne gre le za to, da dobimo nekaj denarja, ampak od koga ga dobimo. Verjemite, da od naših občanov in občank. Kdor misli, da bodo prihajali hotelski gosti, da bo cvetel turizem, ta sam sebi laže," je povedal. Opozoril je, da bo igralni salon odprt 24 ur na dan, stal pa bo zraven blokovskih naselij, kjer živi več kot vsak četrti prebivalec kranjske občine. Njihovi svetniki predloga ne bodo podprli, je napovedal.

Župan Matjaž Rakovec je opozoril, da Admiral namerava igralni salon na tem območju odpreti in lahko se zgodi, da ga bodo v industrijski coni v Šenčurju in bodo Kranjčani hodili tja, sosednja občina pa bo bogatejša za tristo tisoč evrov.

Samostojna svetnica Ana Černe (Levica) se je zaradi družbene škode, ki jo povzročajo, zavzela za omejevanje izvajanja iger na srečo. "Nov igralni salon v Kranju ni potreben, enega že imamo, v trgovskem centru pa res ne potrebujemo dodatne dejavnosti, ki bo ljudem pobirala denar in jim v teh težkih časih dajala upanje za lažje preživetje," je dejala.

Tudi samostojna svetnica Lea Bidovec je opozorila na nevarnost zasvojenosti od iger na srečo. Poudarila je tudi, da so imeli svetniki premalo časa za razmislek.

Lea Bidovec in Ana Černe sta na koncu razprave predlagali, naj župan točko umakne z dnevnega reda, da bodo imeli svetniki več časa za razmislek. Predlagan umik točke z namenom podaljšanja razprave je podprl tudi Evstahij Dermota (SD). Župan je predlogu na koncu prisluhnil in točko umaknil z dnevnega reda, o morebitnem soglasju za igralni salon v Planetu Kranj pa bo mestni svet dokončno odločil na izredni seji 5. maja.

Marklja imenovali za v. d. ravnatelja nove šole

Pri točki imenovanja v. d. ravnatelja nove Osnovne šole Janeza Puharja – Center je podžupan Janez Černe (SD), tudi predsednik komisije za mandatna vprašanja, volitve in imenovanja, pojasnil, da je prva kandidatka Mateja Zukanović po marčevski seji, ko se je ugotovilo, da nima zadostne podpore v mestnem svetu, umaknila svoje soglasje h kanidaturi, zato je mestna uprava predlagala novega kandidata, profesorja zgodovine Klemna Marklja, ki ima tudi podporo vodstva Osnovne šole Simona Jenka, od katere se je nova šola odsvojila. Njegovo kandidaturo je po burni razpravi podprla tudi mandatna komisija s tremi glasovi proti dvema, je povedal Černe.

Zoran Stevanović (Resni. ca), tudi član mandatne komisije, je napovedal, da bo njihova svetniška skupina glasovala proti imenovanju Marklja, čeprav proti kandidatu nimajo ničesar, vendar pa jih moti vodenje postopka imenovanja. "Na komisiji sem predlagal, naj razmislijo o imenovanju zdajšnje podravnateljice Ingrid Klemenčič, ki so jo zaradi njenih izkušenj in strokovnosti predlagali svet zavoda OŠ Simona Jenka, vodstvo šole in zaposleni. Na žalost se je predsednik komisije odločil, da tega predloga ne bo upošteval," je razložil Stevanović, ki se je ob tem spraševal, zakaj želi politika povoziti stroko. Dodal je še, da je Klemenčičeva primerna za to funkcijo, kar je razvidno tudi iz njenega pisma članom komisije, saj naj bi bil po njenih besedah njen načrt razvoja nove šole posredovan tudi Marklju, ta pa ga je naknadno prikazal kot svojega.

Prav tako članica mandatne komisije Saša Kristan (SDS) je že želela z vsebino pisma Klemenčičeve seznaniti tudi ostale svetnike, zato ga je prebrala. V njem med drugim piše, da je podružnica Center v zadnjih letih postala odlična šola, k njenemu razvoju pa je tudi sama veliko doprinesla, prav tako je veliko ur, dela in znanja vložila v nedavno obnovo šole. Prepričana je, da bi novo šolo vodila dobro, kar ji s podporo izkazujejo tudi kolegi in starši. "Pravzaprav ste to na neki način potrdili tudi vi, saj je bil načrt dela, ki sem ga pripravila za mesece priprave šole na samostojno pot, očitno dovolj dober, da ste ga poslali vašemu kandidatu kot podlago za pripravo svojega načrta," je v pismu opozorila Klemenčičeva.

Černe je odgovoril, da je Markelj pogojeval kandidaturo z enotno podporo vodstva sedanje šole, torej ravnatelja in vseh treh pomočnic, ki jo je tudi prejel. "Ne vem, od kod zdaj govorice, da naj bi pri njegovem planu šlo za plagiat, ker to absolutno ni," je poudaril. Izrazil je še upanje, da bo Klemenčičeva nadomestila zdajšnjega ravnatelja OŠ Simona Jenka Rudolfa Planinška, ko se bo konec leta upokojil.

Igor Velov (Lista za razvoj Kranja) je izrazil razočaranje, da je "vedejevstvo" za nekaj mesecev, ki bodo samo priprava šole na začetek delovanja, postalo tako veliko politično vprašanje. Kot član mandatne komisije je sicer podprl Markljevo kandidaturo, saj se je Zukanovićeva umaknila, kot je sklepati iz njenega pisma, pa zaradi politične kuhinje tudi Klemenčičeva. Kolikor Marklja pozna, je dovolj sposoben, da bo v naslednjih mesecih poskrbel za normalno delovanje nove šole in da bo prišlo do razpisa za novega ravnatelja.

Klemen Markelj je bil na koncu za v. d. ravnatelja nove šole imenovan s 17 glasovi za in osmimi proti.

Kranj optimalen za regijsko bolnišnico

V zadnjem času smo bili na Mestni občini Kranj (MOK) uspešni pri črpanju evropskih in državnih sredstev, s katerimi bosta EU in slovenska vlada sofinancirali velike projekte. Tako so se ponekod že začele, drugod pa se še bodo, investicije v cestno infrastrukturo, izobraževanje in vzgojo. Veliko projektov, pri katerih računamo na evropska in državna sredstva, pa tudi na privatni kapital, je še v pripravi. Skratka: v naši mestni občini se bo veliko investiralo.

Med najpomembnejše projekte, ki so potrebni ne samo za kranjsko mestno občino, temveč za celo Gorenjsko in vso državo, pa sodi umestitev nujno potrebne Splošne bolnišnice Gorenjske v Kranj. V Sloveniji se namreč srečujemo s staranjem prebivalstva, pri čemer je delež starejših od 65 let v gorenjski regiji med največjimi v Sloveniji. V starosti število bolezni narašča, zato se bo posledično v prihodnjih letih povečevala potreba po zdravstvenih storitvah.

Prav Gorenjska je edina regija v državi s tremi bolnišnicami in eno psihiatrično bolnišnico na različnih lokacijah, v premeru približno štirideset kilometrov. Vse štiri skupaj, to so Univerzitetna klinika Golnik, Splošna bolnišnica Jesenice, Bolnišnica za ginekologijo in porodništvo Kranj ter Psihiatrična bolnišnica Begunje, v primerjavi z drugimi bolnišnicami v Sloveniji po velikosti predstavljajo običajne regijske bolnišnice.

Ker je pridobitev nove bolnišnice tako pomembna, smo na Mestni občini Kranj opravili temeljite analize in izdelali Elaborat umestitve Splošne bolnišnice Gorenjske v prostor. Iz slednjega izhaja, da bi bilo ustrezno število postelj centralne regijske bolnišnice šeststo, da bi bilo v njej mogoče na letni ravni hospitalizirati 35.000 ljudi in opraviti 220.000 ambulantnih obravnav.

Takšna bolnišnica bi predstavljala tudi veliko razbremenitev za Univerzitetni klinični center Ljubljana. Investicija v vrednosti okoli tristo milijonov evrov, ki bi bila državni projekt, bi bila največja naložba v zdravstveni sistem, odkar je Slovenija samostojna država. Vplivala bi tako na izboljšavo zdravstvenega sistema kot na precejšnje spremembe v prostoru in družbi. Zaposlovala bi 1400 ljudi.

Analiza ustreznosti oziroma primernosti lokacij je pokazala, da je najboljša lokacija za bolnišnico v Kranju na Zlatem polju, blizu izhoda z avtoceste. Lokacija je idealna tako za prebivalce Poljanske in Selške doline kot Zgornje Gorenjske in vse do Kamnika.

Bolnišnica je investicija države, naloga MOK pa je zagotoviti dobre življenjske pogoje za vse (bodoče) občane, zaposlene v bolnišnici in njihove družine kot tudi za uporabnike zdravstvenih storitev. Pri tem so izjemnega pomena spremljevalne dejavnosti. V Kranju se bo že letos začela gradnja več novih stanovanj, v prihodnjih petih letih si tako lahko obetamo tisoč novih stanovanj, kar zaradi mladih družin pomeni nove investicije v vrtce, osnovne šole in druge izobraževalne institucije, športne in kulturne ustanove, nujne pa bodo tudi izboljšave cestne infrastrukture.

Umestitev bolnišnice predstavlja velik poseg v prostor in zahteva premišljena dejanja. A v Kranju smo na takšen megalomanski projekt pripravljeni. Odločitev o končni lokaciji pa prepuščamo stroki.

Se vidimo!

Matjaž Rakovec,
vaš župan

Občinske novice

In memoriam

Odšel je profesor France Pibernik

S Francetom Pibernikom sva bila zares stara znanca in zadnji desetletji iskrena prijatelja. Spomin mi seže v meglene dalje otroštva, ko sem sedel mami v naročju in vlekel na ušesa, kako ji oče z nenavadnim žarom pripoveduje o svojem gimnazijskem razredu. Bil je razrednik generaciji, ki ji je obdobje odraščanja zajel »čudno izpraznjeni čas« izgubljenih medvojnih let. Kot profesor slovenščine si je prizadeval vrzeli zapolniti na vse načine, tudi tako, da jim je ob nedeljah pripravljal kulturne obiske ali jih vodil na izlete v hribe in na morje. Z zadovoljstvom je spremljal njihov šolski napredek in pri tem omenjal imena. Zapomnil sem si le eno – zabavno nenavaden vzdevek Pipč. Fantovo zanimanje za knjige se mu je zdelo obetavno, oba pa da je navduševala likovna umetnost.

Enajst let pozneje je France Pibernik prvič stopil v naš gimnazijski razred. Oče me je bil pripravil nanj, tako da mi je podaril še po tiskarskem črnilu dišečo knjižico njegovih pesmi Bregovi ulice. Mladi profesor je v središče pouka postavil književnost in jo interpretiral ob spoznanju, da se ni dobro oprijemati že definiranih opredelitev iz književne zgodovine. Izhajal je iz svojih branj, iskanj in spoznanj. Nemalokrat je prestopal ograde učnega načrta. Prostodušno nam je posredoval pesmi takrat prepovedanega pesnika Franceta Balantiča in nam s prebiranjem svojega prevoda Kvartetov angloameriškega pesnika Thomasa S. Eliota odpiral vrata v modernistično liriko. Vedno je zastopal načelo avtonomnosti umetnosti in dijaki smo čutili, kaj mu je zares všeč. Spominjam se ure, posvečene Josipu Murnu: ob zaključnem zvonjenju smo obsedeli očarani in presunjeni, profesor pa je, kakor bi se ustrašil svoje navdihujoče moči, zamahnil z roko in zbežal iz razreda. »Zelo odgovorno je, če koga kam usmeriš,« mi je pojasnil dosti pozneje, »zato dijakov nikoli nisem silil v književnost.« Toda kljub temu se nihče ni čudil, da se nas je četverica iz razreda po maturi vpisala na slavistiko.

Vedno bolj se mi je izrisovala Pibernikova vzporednost književnega ustvarjanja in razmisleka o njem. Njegova poezija se je v sedmih zbirkah vzpenjala od novoromantičnih verzov v modernizem. Za književno zgodovino najpomembnejši dokument pa ostajajo knjige Med tradicijo in modernizmom, Med modernizmom in avantgardo ter Čas romana. Prvi dve prinašata njegovo korespondenco s pesniki, zadnja pa s pisatelji. »Ne v kritiki ali esejistiki, v teh dopisovanjih sem našel pravi prostor za neposredna razmišljanja o sodobni slovenski poeziji in prozi,« nama je pojasnil, ko sva ga obiskala s prijateljem Tonetom Pretnarjem. Takrat v sedemdesetih letih se je intenzivno zanimal tudi za konkretno, vizualno in zvočno poezijo. To zadnjo nama je tudi predvajal.

Čeprav je o sebi trdil, da je človek, ki rad stoji zunaj dogajanja, je bil vpet v kulturno dogajanje Kranja. Po prihodu z Dobrovega v Brdih leta 1958 se je hitro vključil v umetniško skupino, katere duhovni vodja je bil kustos Cene Avguštin, kasneje pa je bil sourednik zbirke dvojezičnih izdaj Prešernovih Poezij. Srečevala sva se ob kulturnih prireditvah in se za bežne pomenke ustavljala na mestnih ulicah, ob koncu osemdesetih pa postala kolega na kranjski gimnaziji.

Ko se je proti pričakovanju prezgodaj znašel v pokoju,

se je z vso svojo delovno vnemo vrgel v raziskovanje književnosti. Najprej je pomembno prispeval k temu, da nam je popolnil prazna mesta v podobi slovenske književnosti. Posvetil se je avtorjem iz protirevolucijskega tabora ter zdomstva ter izdal vrsto komentiranih izbranih del, biografij in monografij, od Franceta Balantiča, Ivana Hribovška pa do Toneta Pollde, Franceta Kunstlja, Ludveta Potokarja in Karla Mauserja. Njegove so biografija Alojza Rebule, zbirka intervjujev z Zorkom Simčičem in monografija o Janezu Jalnu. Za Zbrana dela slovenskih pesnikov in pisateljev je pripravil kritične izdaje več pesniških opusov: Jožeta Udoviča, Ivana Hribovška, Vladimirja Truhlarja, Antona Vodnika in Franceta Balantiča, zadnjima dvema pa je dodal še monografiji. Zdaj je vse to obsežno, temeljito in poglobljeno delo zapustil bodočim rodovom, da jim bo služilo kot nepogrešljiv vir pri novih preučevanjih književnosti.

Sčasoma sva se zbližala v dobra prijatelja. Kadar se je dvignil od računalnika, se je preko polj sprehodil do cerkvice na Rupi in se nazaj grede oglasil pri meni. Pogosto naju je zaneslo v obujanje spominov na otroštvo in šolske čase. On da jih je že popisal v svojih Drobcih zamolklega časa, zdaj da sem na vrsti še jaz. Na srečanju nekdanjih dijakov se je za hip prelevil nazaj v učitelja in mi ob nagajivem nasmehu dal zadnjo domačo nalogo. Zdaj sem vesel, da sem mu to knjigo podaril ob zadnjem božiču.

Poigravala sva se tudi z »domačim založništvom« in oblikovala nekaj knjižic pesmi, predstavitev križevega pota pokojnega sina Andreja, ki ga je France dopolnil z izvirnimi verzi, in ob ženini smrti natisnila album fotografij, da ga je lahko daroval sorodnikom. Večkrat me je poklical na pomoč in v računalniškem zapisu obširnih spremnih opomb k zbranim delom klasikov sem poskrbel, da se ne bi kaj izgubilo. Ob lepem vremenu sva se odpeljala na izlete; najglobllje se mi je vtisnila podoba s soncem obsijanih vršacev nad Višarjami in jesenski potep k razstavi o koroškem nobelovcu Petru Handkeju v grebinjskem samostanu. Prijateljsko druženje in pogovore z njim bom zelo pogrešal. Še naprej ga bom iskal med njegovimi stihi ...

»Med časom in prostorom si.
Odpreš si okno in zapreš.
Podaš si roko in odideš.
In vrneš se
in spet tako kot vedno
in nikoli prej.«

Miha Mohor

Evropska sredstva tudi za Kovačnico v Kranju

Občina je za projekt Kovačnica pridobila evropska sredstva, s katerimi bodo obnovili nekdanje Poštine prostore v mestnem središču in jih namenili mladim zagonskim podjetjem.

Simon Šubic

Kranj – V začetku aprila je Služba vlade za razvoj in evropsko kohezijsko politiko za izvedbo projekta Kovačnica – podjetniški inkubator Kranj odobrila 1,5 milijona evrov finančne podpore iz mehanizma Dogovor za razvoj regij v okviru Evropskega sklada za regionalni razvoj. Iz istega mehanizma so bila dodeljena tudi nepovratna sredstva za prenovo nekdanje gradbene šole, Mestna občina Kranj pa na enako sofinanciranje računa tudi pri načrtovani gradnji prizidka telovadnice k OŠ Staneta Žagarja v Kranju.

Nove prostore Kovačnice, ki se seli iz nekdanje trgovske šole, kjer bodo uredili podružnico OŠ Matije Čopa, bodo pridobili z obnovo nekdanje stavbe Pošte Slovenije na Poštni ulici 4 v središču mesta. Kovačnica bo na novi lokaciji na 1750 kvadratnih metrih površine razpolagala z osemdesetimi delovnimi mesti za mlade podjetnike, s stotimi sedežnimi mesti v večnamenski dvorani, sedmimi sejnimi sobami in z 250 kvadratnimi metri skupnih prostorov. »V novih prostorih bodo sobivala mlada zagonska podjetja, ki delujejo največ pet let. Uporabniki bodo imeli na voljo sodobno opremljene laboratorijske prostore za izdelavo svojih izdelkov in nudenje storitev s področja umetne inteligence ter navidezne in obogatene resničnosti,« napovedujejo na MOK-u, ki želi v mesto privabiti tudi t. i. digitalne nomade, ki iščejo takšne prostore za opravljanje dela na daljavo, tudi za svetovne korporacije. »MOK je ambiciozen, v teh prostorih si želi tudi nova prebojna podjetja po vzoru Googla, Facebooka, Amazona ...« še pravijo na občini.

Obnova se bo začela predvidoma junija.

Gradbeno dovoljenje za Laze postalo pravnomočno

Gradbeno dovoljenje za prvo fazo fekalne kanalizacije v industrijski coni Laze je pred kratkim postalo pravnomočno. Predvidoma junija bodo objavili razpis za izvedbo del.

Simon Šubic

Kranj – Potem ko je Mestna občina Kranj (MOK) marca v ponovljenem postopku pridobila gradbeno dovoljenje za gradnjo prve faze fekalne kanalizacije na območju Industrijske cone (IC) Laze, je to ta mesec postalo tudi pravnomočno. »Za MOK je to prelomni trenutek. Veseli nas, da je gradbeno dovoljenje končno pravnomočno in se lahko osredotočimo na dela. V dobro celotne lokalne skupnosti,« je dejal župan Matjaž Rakovec. Na občini napovedujejo, da bodo razpis za izvajalca del objavili junija.

MOK si od leta 2014 prizadeva za izgradnjo kanalizacijskega omrežja na območju Laz. Gradbeno dovoljenje za prvo fazo gradnje je pridobila že leta 2018, a se je nanj pritožila okoljevarstvena organizacija Alpe Adria Green (AAG). Ministrstvo za okolje in prostor je pritožbo zavrnilo, AAG pa je potem sprožil še upravni spor na upravnem sodišču, ki je postopek vrnilo na Upravno enoto (UE) Kranj v ponovno odločanje. UE je marca letos v ponovljenem postopku znova izdala gradbeno dovoljenje za gradnjo prve faze fekalne kanalizacije, ki je pred kratkim postalo tudi pravnomočno.

Območje Laz je trenutno brez omrežja fekalne kanalizacije, lastniki poslovnih objektov in stanovanj pa odvod fekalne vode rešujejo parcialno. Večinoma je vsa voda speljana v greznice, kjer pronica skozi netesne stene. MOK namerava problem reševati dvofazno. V prvi fazi bodo zgradili kanalizacije in ostalo infrastrukturo znotraj IC Laze, poleg tega pa še zadrževalnik fekalne kanalizacije pri Sorški reki. Ta bo preprečeval, da bi fekalna kanalizacija po končani drugi fazi v deževnem času obremenjevala sistem, kar je bojazen občanov, poudarjajo na MOK-u. V drugi fazi načrtujejo gradnjo povezave med zadrževalnikom in obstoječo kanalizacijo na Ješetovi ulici ter infrastrukture od zadrževalnika do Ješetove ulice.

Z občinsko rešitvijo niso zadovoljni v Civilni iniciativi za zeleno Stražišče, ki se zavzema za gradnjo dvocevne kanalizacije od izliva (čistilna naprava) do izvora (Laze). A podžupan Janez Černe pravi, da so bili vsi pomisleki razjasnjeni v ponovljenem postopku pridobivanja gradbenega dovoljenja. Zaradi dvomov o ustreznosti predlagane komunalne ureditve je občina Komunalo Kranj prosila tudi za recenzijo projekta, ki je pokazala njegovo ustreznost, je povedal. Kot je dodal, je za drugo fazo pripravljena alternativna rešitev, da bi kanalizacijo iz Laz speljali neposredno na čistilno napravo.

Da je izgradnja fekalne kanalizacije v Lazah prava rešitev, so potrdile tudi ugotovitve vzorčenja in preiskave vode ter sedimenta na tem območju (potok Žabnica), ki jih je opravil Nacionalni laboratorij za zdravje, okolje in hrano na prošnjo občine, poudarjajo na MOK-u. Omenjena analiza je med drugim potrdila vpliv industrijske cone na Sorško reko, v kateri so med drugim zasledili sledove topil in aerosolov, pokazala pa je tudi, da je voda na lokaciji jezerca Račnjak onesnažena s spojinami, ki izhajajo iz zasutega odlagališča v bližini, to pa se nahaja na državnem zemljišču.

Začetek urejanja območja Laz, čeprav sprva le z delno rešitvijo, sta pozdravila tudi predsednika krajevnih skupnosti Stražišče in Bitnje Jure Šprajc in Tomaž Ogris.

Občinske novice

Stanovanja, kulturni center ...

"Rad bi znal biti ta, ki bo slišal glas ljudstva in znal slišano vsaj poskušati udejanjiti," pravi Milan Glamočanin, eden od štirih mestnih svetnikov liste Igor Velov – Lista za razvoj Kranja.

Simon Šubic

Kako bi se predstavili občanom? Kdo je Milan Glamočanin?
Rojen sem leta 1982 v Kranju, do 18. leta sem živel v Škofji Loki, leta 2000 pa smo se preselili na Mlako pri Kranju, kjer živim še danes skupaj z ženo in otrokoma. Na FDV v Ljubljani sem diplomiral iz politologije, a v življenju sem delal in počel marsikaj. Dolgo sem bil popotnik in sem videl veliko sveta. Več kot 25 let sem bil aktiven na področju ohranjanja ljudske dediščine. Pri delu sem se veliko ukvarjal s pedagogiko, veliko delal z otroki in mladino, z organizacijo dogodkov, menedžmentom v kulturi. Potem me je pot vodila v Nemčijo, kar mi je odprlo nova obzorja, spoznal sem veliko novih ljudi in se naučil novih znanj. Leta 2018 sem se vrnil v Kranj, trenutno pa sem na Ministrstvu za pravosodje vodja projektov na področju evropskih skladov. Sem tudi direktor manjšega podjetja, ki se ukvarja z gostinstvom.

Kakšne so vaše dosedanje izkušnje v politiki?

Foto: osebni arhiv

Milan Glamočanin

Lokalna politika me je vedno zanimala. To je moj prvi mandat v mestnem svetu in še spoznavam zakonitosti političnega udejstvovanja. Sem pa vrsto let družbeno aktiven, bil sem del raznih vodstvenih izvršnih in upravnih odborov, kjer sem pridobil veliko izkušenj na področju politike.

Kako ocenjujete delo mestnega sveta?
Mestni svet deluje brez večjih pretresov. Ob začetku mandata se koalicija ni konstruirala, kar je na neki način tudi opredelilo delo mestnega sveta, saj se za vsako točko dnevnega reda izvede konkretna debata, izmenjava mnenj. Ta način dela omogoča neopredeljeno in objektivno razpravo in dopušča vsem svetnikom, da izrazijo svoje mnenje, preden se sprejme končna odločitev.

Katere cilje zasledujete kot mestni svetnik?
Rad bi znal biti ta, ki bo slišal glas ljudstva in znal slišano vsaj poskušati udejanjiti. Zavzemam se, da se začnemo vsaj pogovarjati o možnosti gradnje multifunkcionalnega kulturnega centra v Kranju kot centralnega prireditvenega prostora za kulturna društva, umetnike in ustanove. Želim si bolje urejeno stanovanjsko vprašanje za mlade družine na lokalnem in državnem nivoju, za krepitev procesov, ki bodo zadržali mlade, sposobne kadre v Sloveniji in lokalno, ki bodo svojo produktivnost imeli kje izraziti in uporabiti. Tu mislim na krepitev lokalnega mikrogospodarstva, na podporo lokalnih oblasti malim podjetnikom.

Kaj je največji problem v občini in kako ga rešiti?
Težko je izpostaviti enega. Stanovanjski problem je najbrž najbolj očiten, a ni samo problem lokalne politike, ampak celotne države. Tudi v Kranju bi se moral kompleksno prioritetno reševati: več stanovanj in hiš, hitrejši postopki pri pridobivanju gradbenih dovoljenj, skratka brez strahu, da bi bilo prostora za vse nas premalo. Vzporedno s tem problemom pa se Kranj mora začeti ukvarjati s spodbujanjem gospodarstva. Zgraditi moramo platformo, ki bo prepoznavna in bo mlado kvalificirano delovno silo privabila v Kranj.

Zakaj je v Kranju dobro živeti?
Kranj ima veliko potencialov: odlična lega in hitra dostoponost v vse dele Slovenije, je blizu neokrnjene narave, a tudi blizu glavnega mesta Slovenije. Velik plus Kranja je, ker ima letališče, tj. okno v svet tako blizu, tako dostopno.

Življenjsko vodilo?
Nikoli premlad, da se zgradi imperij, nikoli prestar za nove izzive.

Projekti za lepše življenje

Predlagali smo več projektov, ki bi povečali kakovost življenja občanov, in tudi manjše projekte, ki bi občanom polepšali vsakdan, pravi mestni svetnik Zoran Stevanović, predsednik stranke Resni.ca.

Simon Šubic

Kako bi se predstavili občanom? Kdo je Zoran Stevanović?
Oče. Mož. Prijatelj. Samostojni podjetnik. Športnik. Ljubitelj narave in živali. V tem vrstnem redu. Obenem pa glas ljudi, glas tistih, ki se jih ne sliši. Ljudi, ki se zavedajo, da je možna drugačna politika, ki deluje v korist ljudem. In z velikim občutkom za družbeno odgovornost želim pomagati ljudem in delovati v njihovo korist. Točno zato sem tudi predsednik novonastale stranke Resni.ca, ki je najpopularnejši politični subjekt na spletnih socialnih omrežjih in med mladimi.

Kakšne so vaše dosedanje izkušnje v politiki?

Foto: osebni arhiv

Zoran Stevanović

V politiki, kot smo jo do sedaj poznali, pravzaprav nimam izkušenj. Ta termin so sami politiki uspeli zagnusiti ljudem. Zato bi svoje javno delovanje raje poimenoval kot družbeno odgovorno delovanje. No, tu pa imam kar nekaj izkušenj. Od leta 2014 sem mestni svetnik, ki je vrata mestnega sveta odprl ljudem, in pa aktivni borec proti korupciji, član različnih komisij, v tem trenutku pa tudi predsednik stranke.

Kako ocenjujete delo mestnega sveta?
Ponovno se je izkazalo, da je mestni svet, še posebej v tem mandatu, zgolj parket za trgovanje s političnimi glasovi. Župan deluje brez odkrite koalicije, kar pomeni, da za vsako odločitev v mestnem svetu deli politične bombončke. Taka trgovina je vedno na škodo občanov. In pri pomembnejših glasovanjih je presenetljivo, kako ideološki in politični nasprotniki hitro sodelujejo, ko je v vprašanju osebna korist. Kljub vsem polenom pod noge naša svetniška skupina, ki se je preimenovala iz Zoran za Kranj v Resni.ca, ostaja branik pred škodljivim političnim delovanjem.

Katere cilje zasledujete kot mestni svetnik?
V tem mandatu smo predlagali več dobrih projektov, ki bi zagotovo povečali kakovost življenja občanov. Govorimo o resnih analizah in predlogih, ki se nanašajo na hitro ureditev parkiranja na območju Planine, Zlatega polja in Vodovodnega stolpa, na urejanje zapuščenih objektov v strnjenih naseljih, na urejanje cest, pločnikov in kolesarskih stez po celotni občini. Predlagali smo tudi precej manjših projektov, ki bi občanom polepšali vsakdan. In kljub temu da deluje oblast apatično do novih projektov, bo izvedba teh moj glavni cilj, ki ga bom zasledoval.

Kaj je največji problem v občini in kako ga rešiti?
Največji problem kranjske občine je stagnacija. Sedaj so tudi občani ugotovili, da Kranj nima sreče z župani. To se odraža v stagnaciji celotne občine, saj nas z raznovrstnimi projekti prehitevajo vse mestne občine. Pri nas se zaključujejo neki stari projekti ali pa so projekti državni, lokalna oblast pa si le lasti zasluge. Rešitev vidim v novem, mladem vodstvu občine, ki bo delovalo proaktivno, drzno in ki bo znalo prebuditi ležerno občinsko upravo.

Zakaj je v Kranju dobro živeti?
Odlična lega in precejšen neizkoriščen ekonomski ter turistični potencial, narava, dobri ljudje!

Življenjsko vodilo?
Dva vprašaj, potem pa po svoje naredi. (smeh) Pri odločanju upoštevam svojo intuicijo. In ko se za nekaj odločim, nikoli ne neham. Velikokrat tudi na svojo škodo, vendar ne odneham. Včasih stopim korak nazaj, vendar ne zato, ker bi se želel umakniti, temveč le zato, ker tako vzamem zalet.

Kotiček KrPovej

Vprašanje: mladi in nepremičninski trg

Pozivam, da nemudoma začnete snovati načrt za gradnjo nepremičnin za mlade. Stanje na nepremičninskem trgu popolnoma onemogoča osamosvojitev in življenje v Kranju, saj cene nepremičnin rastejo hitreje, kot so mladi sposobni služiti v trenutni ekonomiji.

Odgovor mestne uprave

Zavedamo se, da večjih novogradenj v Kranju že več let ni. Vendar pa se zdaj vsaj nekaj stanovanjskih projektov bliža izvedbi. Projekt Kranjske iskrice z okoli 380 stanovanji že pridobiva gradbeno dovoljenje. Ob Cesti Rudija Šelige bodo gradili tri večstanovanjske objekte z okoli 50 stanovanji. Še je aktualen projekt na Mlaki z več kot 300 stanovanjskimi enotami, a je tu časovnica nekoliko daljša. Stanovanjski sklad bo na območju Savske ceste gradil sosesko Ob Savi z več kot 270 stanovanji, v prvi fazi 170 stanovanj. Drugo leto namerava začeti projektno dokumentacijo za pridobitev gradbenega dovoljenja. Predvidoma se bo gradilo še okoli 270 stanovanj ob Koroški cesti nasproti Lidla.

Vprašanje: parkirišča Planina III

Pred časom se je izvajala anketa o gradnji dodatnih parkirišč in nakupu pri Planini III. Zanima me, kako kaže s tem projektom? Lahko bi se naredila nivojska garaža. Po pogovoru s sosedi je kar nekaj zanimanja za nakup ali najem.

Odgovor mestne uprave

Leta 2017 se je za Planino dejansko izvajala anketa, in sicer ko je Mestna občina Kranj objavila poziv promotorjem za izgradnjo dodatnih parkirnih mest na Planini in v Šorlijevem naselju. Stanovalci so izrazili interes tako za nakup kot tudi za najem parkirišč, vendar pa glede na lastniško stanje zemljišča, kjer bi garažno hišo lahko zgradili, projekt ni bil izvedljiv oziroma se zasebni partner, ki se je na poziv odzval, ni odločil za sodelovanje v projektu. Mestna občina Kranj pa žal sama ne razpolaga z dovolj velikim zemljiščem za gradnjo garažne hiše.

Vprašanje: igrišče Jojo

Košarkarsko igrišče Jojo na Planini, katerega obnovo je financiral nogometaš Josip Iličić, je danes popolnoma zapuščeno. Barva je še komaj vidna, pokrito je s peskom. Zakaj ni osvetljeno? Zakaj nihče ne skrbi za to donirano igrišče?

Odgovor mestne uprave

Igrišče je veliko v uporabi, kar je bil tudi cilj donatorja, to pa prinaša tudi večjo obrabljenost. V teku so dogovori o upravljanju igrišča s ciljem, da bi se učinkovito skrbelo za sprotno vzdrževanje. Iščemo tudi rešitve za pesek oziroma blato, ki ga prinašajo otroci, ko prihajajo na igrišče čez travnik. Eden od predlogov je namestitev zaščitne ograje. Športnih in otroških igrišč ne osvetljujemo, saj bi bila verjetno potem v uporabi do poznih ur, kar pomeni večjo obremenitev s hrupom. V kratkem bomo na igrišče namestili obvestilno tablo s pravili uporabe in obnašanja. Športna in otroška igrišča na Planini so sicer tudi lokacije, na katerih redno izvajajo nadzore medobčinski redarji.

Občinske novice

Za še bolj zelen Kranj z okolico

Na Mestni občini Kranj si z različnimi ukrepi in aktivnostmi na številnih področjih prizadevajo za čim bolj zeleno in zdravo okolje ter čist zrak.

Jana Zupančič Grašič

Ena od novih zelenih površin je Majdičev log, nova sprehajalna in kolesarska povezava med mestnim jedrom in Savskim otokom. / Foto: MOK

Kranj – Sveži podatki, ki jih je o zdravju prebivalcev v slovenskih občinah sredi aprila objavil Nacionalni inštitut za zdravje (NIJZ), so za prebivalce mestne občine Kranj (MOK) spodbudni in večinoma boljši od slovenskega povprečja. Cilj je táko stanje obdržati oziroma še izboljšati. Skrb za zdravo okolje in kakovostno življenje občank in občanov je zato ena glavnih nalog kranjske mestne uprave in prizadevanja v tej smeri že dajejo pozitivne učinke.

Kakor kažejo rezultati na podlagi meritev merilnih postaj, ki so jih v MOK v zadnjih dveh letih postavili na šestih lokacijah (pri Zdravstvenem domu Kranj, na Planini, na Orehku, v Lazah in dve na Mlaki – rezultati so na voljo na spletni strani MOK), se kakovost zraka izboljšuje.

A v MOK si s številnimi aktivnostmi prizadevajo, da bi bila kakovost zraka še boljša. Ker k izpustom CO_2 in ustvarjanju hrupa največ prispeva promet in se mestno središče občasno sooča s presežnimi vrednostmi prašnih delcev v zraku, so najbolj aktivni prav na področju trajnostne mobilnosti. Že nekaj časa so tako v mestnem potniškem prometu trije hibridni avtobusi, prevoz z mestnimi avtobusi je izdatno subvencioniran, za vožnjo po mestu je brezplačno na voljo električni minibus Kranvaj.

Na voljo je tudi 22 parkirnih mest za souporabo vozil (car sharing) ter souporabo električnih vozil preko sistema Avant2Go.

Poleg tega je v Kranju s 75 električnimi kolesi tudi največji elektrificiran sistem izposoje koles v Sloveniji in ima trenutno kolesarske postaje za izposojo e- in navadnih koles na 28 lokacijah. V sistem bodo letos uvedli tudi dva trikolesnika, ki bosta na voljo na postajah pred vstopom v mestno jedro. Tako bodo v ožje mestno jedro lažje dostopali gibalno ovirani, lažja bo tudi dostava manjših paketov najemnikom ali lastnikom objektov, s čimer se bo promet v mestnem jedru po pričakovanjih dodatno zmanjšal. V prvi polovici maja bodo na Planini odprli tudi Center trajnostne mobilnosti. To bo sodobno kolesarsko počivališče s kolesarnico in stavbo, v kateri bo info točka za spodbujanje uporabe trajnostnih načinov vsakodnevnega potovanja, namenjena vsem uporabnikom javnega prevoza, kolesarjem, pešcem, invalidom ter uporabnikom souporabe vozil.

Digitalne rešitve za večjo prometno varnost in manj onesnaževanja

MOK ob tem spodbuja digitalne novosti s področja mobilnosti, ki kažejo pozitiven vpliv na urejanje prometnih tokov, ekologijo in prometno varnost občanov. S tem namenom nadgrajuje sistem parkirnin v mestu za zmanjšanje uporabe avtomobilov ter uvaja prikazovalnike zasedenosti mestnih parkirišč. V letu 2022 bo Kranj dobil tudi prvo parkirišče P+R (parkiranje na robu mesta, v središče pa na trajnostni način: peš, (izposojeno) kolo, javni prevoz). Pred kratkim so na mestni vpadnici, na Jelenovem klancu, vzpostavili nov prehod za pešce, opremljen s sodobno elektroniko, ki prilagaja osvetlitev glede na prisotnost pešcev in zunanje razmere, po občini se namešča javna razsvetljava z varčnimi LED-svetilkami, ki v nočnem času svetijo le s polovično močjo, kar prinaša še dodatni prihranek pri energiji, obenem pa je manj svetlobnega onesnaževanja.

Trenutno se v Mestni občini Kranj najbolj intenzivno ukvarjajo z e-mobilnostjo: na tem delajo že zadnjih nekaj let, lani pa so jo začeli tudi konkretno uresničevati. Gre za projekt, ki se bo predvidoma končal leta 2035. Predvideva se zamenjava celotnega voznega parka na fosilna goriva z električnimi vozili za občino, javne zavode in Komunalo Kranj z ustrezno domicilno polnilno infrastrukturo ter postavitev javnih polnilnic in sončnih panelov na strehe javnih zgradb za proizvodnjo električne energije iz obnovljivih virov, s katero se bodo polnila električna vozila. S ciljem razogljičenja javnega potniškega prometa želijo v MOK še letos zamenjati štiri električne avtobuse, ob tem pa pripravljajo še ločen projekt postavitve električnih polnilnic za avtobuse, ki bodo omogočale tudi hitro polnjenje osebnih vozil. Prav tako bodo letos uvedli tudi novo storitev, brezplačne prevoze za starejše in invalide. Vsi postopki so že v teku in tudi to storitev bodo izvajali z električnim vozilom.

Z električno mobilnostjo bo Kranj torej postal še bolj energetsko nevtralen: manj bo onesnaževanja zraka in hrupa, torej manj obremenjevanja okolja. Več bo javne infrastrukture za električno mobilnost in tudi za proizvodnjo električne energije iz obnovljivih virov energij, zato se bo povečala raba energije, proizvedena na trajnostni način. S tem bo MOK uresničila tudi zaveze lokalnega energetskega koncepta (akcijski načrt za obdobje desetih let, ki vsebuje ukrepe za učinkovito rabo energije, uporabo obnovljivih virov in izboljšanje kakovosti zraka) in zahteve Evropske unije.

Več zelenih površin, zasaditev in okoljskih projektov

Na območju MOK pospešeno gradijo tudi nove kolesarske poti in povezave, zasajajo drevorede, vzpostavljajo nove zelene površine (Majdičev log, urejanje naravnega rezervata Bobovek, pohodniške poti), za prihodnje leto načrtujejo največji park v mestu in ureditev kanjona Kokre. Med pomembnejšimi »zelenimi« projekti so tudi ozelenitve streh (lani so ozelenili streho OŠ Staneta Žagarja Kranj, ima jo tudi Center trajnostne mobilnosti, v načrtu so še druge). MOK je v zadnjih 20 letih načrtno pristopila tudi k energetskim sanacijam javnih stavb, javne razsvetljave, vodnih izgub in drugemu. Cilj sanacij stavb je povečati energetsko učinkovitost in neodvisnost ter uvajanje rabe obnovljivih virov energije v čim večji meri. Vse več objektov se tako ogreva s toplotnimi črpalkami in ima nameščeno sončno elektrarno, teži se tudi k ponovni izrabi že uporabljenih materialov, kjer je to možno.

MOK in Kranj kot mesto sodelujeta v različnih projektih za spodbudo trajnostne naravnanosti: v evropskem projektu 100 inteligentnih mest (podnebno nevtralnih mest) ter v projektu Three4Climate (skupaj z Nemčijo in Portugalsko prenašajo primere dobrih praks na področju podnebne nevtralnosti).

Mestna občina Kranj si še z drugimi gorenjskimi občinami, v katerih Komunala Kranj izvaja gospodarsko javno službo zbiranja odpadkov, prizadeva za naziv »zero waste« občine (brez odpadkov). K temu so pristopile v začetku marca letos, pred kratkim pa so se vključile tudi v snovni krog Circular Shield, ki se ukvarja s predelavo zbranega tetrapaka na območju občin v higienski papir (papirnati robčki, brisačke in toaletni papir).

MOK je pristopila tudi k zeleni politiki slovenskega turizma ter se s tem zavezala, da bo delovala po trajnostnih načelih in si prizadevala za izboljšave na tem področju; v pripravi je strategija razvoja turizma v MOK, ki bo skladna s trajnostnimi načeli, pred kratkim je Kranj pridobil zlati znak za zeleno destinacijo (Green Destination). Ta pomeni priznanje, obenem pa tudi zavezo k trajnostnemu delovanju – in to ne le na področju turizma. Vizija Kranja kot destinacije je, da ostane čisto, zdravo in varno mesto.

To predvideva tudi razvojni dokument Trajnostna urbana strategija do leta 2030, v katerem je MOK opredelila gospodarsko, demografsko, socialno in okoljsko stanje, ob upoštevanju prihodnjih izzivov in aktiviranju neizkoriščenih notranjih potencialov mesta pa dogovorila celostne ukrepe za spodbuditev gospodarske rasti in izboljšanje kakovosti bivanja v Kranju. V okviru tega je MOK sprejela Trajnostni podnebni načrt, ki med drugim predvideva zmanjšanje emisij CO_2 do leta 2030 za 40 odstotkov.

Poleg tega je v sklepni fazi tudi projekt GORKI2, gradnja novega kanalizacijskega in vodovodnega omrežja, kar je eden najpomembnejših okoljskih projektov v MOK. Skupno 2664 prebivalcev Britofa, Predoselj, Orehovelj in Mlake bo imelo po novem izboljšano čiščenje odpadne vode; te bodo odtekale po okolju prijaznih poteh in se prečistile v Centralni čistilni napravi Kranj, kar pomeni, da bodo Kokra in drugi vodotoki čistejši, posredno tudi voda iz pipe.

Z zamenjavo vozil z električnimi bo že v prvem letu prevoženih okoli 145 tisoč kilometrov brez proizvajanja hrupa in prihranjenih 34 megavatnih ur energije. To približno ustreza celoletni porabi električne energije objekta manjše osnovne šole. Z izvedbo projekta v celoti pa bo prihranek najmanj 452 megavatnih ur energije, kar je nekaj več, kot znaša letna poraba električne energije v objektu Mestne knjižnice Kranj. S tem bo prihranjenih tudi 150 ton CO_2, kar je toliko, kolikor ga absorbira približno 7700 dreves oziroma 17,4 hektarja gozda.

Pametna Mlaka model za celotno območje MOK

Kakovost bivanja nameravajo v Kranju doseči tudi s pomočjo digitalizacije. Cilj Strategije digitalnega razvoja pametnega mesta Kranj je, da ta postane inovativno mesto z uvajanjem novih tehnologij, povezljivostjo različnih mestnih servisov preko pametnih rešitev, s sodelovanjem javne uprave in lokalnega gospodarstva. Pomemben del te zgodbe je pilotni projekt Pametna Mlaka. V njem je več lokalnih podjetij in podjetje Riko uspešno združilo znanja in izdelalo rešitve, zdaj pa novo tehnologijo preverjajo v bivalnem okolju s ciljem dvigniti kakovost bivanja občanov, znižati življenjske stroške in varovati okolje. Končna rešitev omenjenega projekta bo namreč omogočala zbiranje, prikazovanje in analizo podatkov iz pametnih števcev (elektrika, plin, voda), pametnih senzorjev za okolje in promet. To bo obenem zagotovilo vpogled v organizacijo, vodenje in izzive tovrstnih projektov ter model, ki bo primeren tudi za preostali del občine in širše. Obenem pa bo zaradi možnosti sprotnega spremljanja podatkov iz okolja mogoče tudi nemudoma ukrepati ob morebitnih negativnih rezultatih (povišana koncentracija prašnih delcev v zraku, nepredviden izliv vode, puščanje plina ...).

Čisto okolje je privilegij. Skrb in odgovornost vseh nas je, da takega obdržimo tudi v prihodnje. Zato ne puščajmo odpadkov in pasjih iztrebkov v naravi, pač pa jih ločeno odlagajmo v primerne zabojnike. Nevarne odpadke odpeljimo v najbližji zbirni center, v center za ponovno uporabo ohranjene predmete, ki jih ne potrebujemo več. Varčujmo z vodo in ohranjajmo vodotoke čiste tudi tako, da v pomivalna korita in stranišča ne odmetavamo hrane ali odpadnega olja. Krajše poti opravimo peš ali s kolesom ter si na tak način krepimo zdravje, obenem pa zmanjšamo ogljični odtis. Pozanimajmo se za državne subvencije in si olajšajmo nakup sodobnega in okolju bolj prijaznega načina ogrevanja. Zunaj ne kurimo odpadkov ali zelenega odpada – odložimo ga na kompost, med biološke odpadke ali odpeljimo v zbirni center. Bodimo uvidevni tudi do drugih in s tem do narave. Pozitiven vpliv na okolje se bo poznal le, če si bomo za to prizadevali vsi ter ga tako ohranili lepega in zdravega tudi za prihodnje generacije.

Turizem

Glavni ambasadorji destinacije

Delavnice s predstavniki turističnega gospodarstva so pokazale, da je ena glavnih priložnosti nadaljnjega razvoja turizma v Kranju povezovanje med ponudniki in da so prav oni glavni ambasadorji naše destinacije.

Klemen Malovrh

Kranj – Izdelava Strategije za turizem napreduje. V aprilu smo se na virtualni delavnici srečali s predstavniki turističnega gospodarstva. To zahtevno obdobje odpira prava vprašanja in poraja odgovore za prihodnost. Kresala so se mnenja, na plano so prihajale zanimive ideje, a v nekaterih pogledih smo si bili enotni: kakovost in butičnost ponudbe sta edina pot navzgor in naprej, v to smer želimo iti, pa čeprav nam ne bo uspelo tako hitro, kot bi si želeli. Okrevanje turistične panoge po posledicah epidemije upočasnjuje razvoj, a hkrati daje priložnost, da se skupaj prebijemo skozi to obdobje in izidemo iz njega bolje povezani!

Klemen Malovrh, direktor ZTKK

O čem smo se pogovarjali

Tokrat se nas je na virtualni delavnici zbralo 38 predstavnikov turističnega gospodarstva in ključnih deležnikov, povezanih s turizmom. Razdeljeni v manjše skupine smo razglabljali o segmentih turizma, ki bi jih v Kranju treba prioritetno razvijati. Iskali smo tudi največje priložnosti destinacije, ki jih lahko izkoristimo za uspešen nadaljnji razvoj turizma. Sodelujoči so kot tri najprioritetnejše segmente turizma navedli mestni/kulturni turizem, turizem na podeželju in gastronomijo, kot največje priložnosti za nadaljnji razvoj pa nadgradnjo gastronomske ponudbe, razvoj tako mestnih kot zelenih doživetij ter povezovanje ponudbe mestnega jedra in zelenega zaledja. Pri tem je naša velika prednost strateška pozicija, umeščenost Kranja med Ljubljano in Bledom, bližina letališča. Kranj je tako blizu ostalim turističnim destinacijam, da se med sodelavci včasih pošalimo, da je vse »takoj za vog'lom«.

Prvi zaključki

Pogovor smo usmerili na posamezna področja: kultura, gastronomija, outdoor, turizem na podeželju. Mesto je s svojo kulturno ponudbo na že precej visokem nivoju. Manjka koordinacija med organizatorji, usmerjenost v ciljne skupine ter dogodki, ki bi obiskovalca v mestu zadržali več dni. Razgibana krajina kranjskega podeželja ponuja veliko možnosti za razvoj kmečkega turizma. Ponudba, ki že obstaja, pa še ni dovolj prepoznavna. Zaznaven je tudi manko infrastrukture, ki bi omogočala gibanje po destinaciji. V outdoor ponudbi sta najbolj prepoznavna kolesarjenje in pohodništvo, medtem ko velik potencial predstavljajo nišni produkti (na primer ribolov). V gastronomiji se vedno bolj v ospredje postavlja lokalno. Kranj ima že nekaj kulinaričnih zvezd, epidemija s svojimi ukrepi pa je prispevala k vzponu hitre prehrane.

Sodelujoči smo na vseh omenjenih področjih izluščili priložnosti, kot so višanje kvalitete ponudbe, razvoj unikatnih storitev in doživetij ter pomembnost butičnega in lokalnega. Predvsem pa smo si bili enotni, da je ena glavnih priložnosti za razvoj turizma v Kranju povezovanje turističnega sektorja. Vsak s svojo ponudbo, osebnim pristopom in medsebojnim povezovanjem so namreč prav ponudniki glavni ambasadorji destinacije. Zato še beseda zahvale za vse, ki s svojimi storitvami bogatite ponudbo Kranja in navdušujete naše goste: ste srce destinacije, tista mišica, ki poganja in pospešuje tok turizma. Z živim utripom mesta, z možnostjo aktivnega oddiha v zelenem zaledju in z dobro ponudbo, ki jo bomo gradili skupaj z vami, verjamem, da je Kranj idealna destinacija prihodnosti.

Šik Studio

Eva Pirnat

Zgodba Šik Studia se je začela leta 1990, ko je Slavica Završnik prevzela vodenje marketinškega oddelka tovarne Dekor v Zbiljah in pod zaščiteno znamko Šik Studio uredila industrijsko prodajalno. Slavica je poskrbela za modele, ideje in umetniško iskrico, Dekorjevi delavci pa so te nato realizirali v končni izdelek. Trdo delo in trud sta bila nagrajena z bronastim priznanjem Slovenske podjetniške inovacijske mreže za inovacijo poslovnih daril s slovenskim izvirnim motivom, ki so ga prejeli na Celjskem sejmu. Bronasto priznanje za inovacijo je prejela tudi na sejmu Eureka v Bruslju. Po zaprtju tovarne leta 1996 se njena ljubezen do domačnosti in šik urejenosti ni ustavila in Slavica je nadaljevala ustvarjanje pod znamko Šik Studio. Izdelki s tradicionalno poslikavo ohranjajo slovensko kulturno dediščino, hkrati pa je Šik Studio eden redkih, ki še vedno izdeluje slovenske majolike. V stalni ponudbi imajo tudi izdelke z zlato čipko. Njihove izdelke lahko najdete tudi v Zavodu za turizem in kulturo Kranj.

Foto: Eva Pirnat

Tujci taki in drugačni

Tretjega marca 2021 je Državni zbor sprejel Zakon o spremembah in dopolnitvah Zakona o prijavi prebivališča (ZPPreb-1A), ki rešuje predvsem aktualno problematiko fiktivnih prijav bivališča.

Irena Dolenc

Učiteljica reče Anisi: »Glej, zdaj imaš dve domovini. V eni domovini si se rodila. Druga domovina pa te je sprejela. Bodi hvaležna za bogastvo, da imaš dve domovini.«

Učenka je zelo pridna, je edina v razredu, ki ima nekaj težav z izražanjem v slovenskem jeziku, a se hitro uči. V razredu je lepo sprejeta, starši jo spodbujajo, naj se uči, da bo nekoč študirala. Oba starša sta zaposlena in se zelo trudita, da ji ničesar ne manjka. Za stanovanje plačujejo najemnino, s svojim vedenjem ne želijo izstopati, miška ji pod blazino pušča darila za izgubljene zobke, celo Miklavž ji je prinesel darilo, čeprav je njena vera drugačna.

To zgodbo sem začela, da prepodim predsodek: »Vsi tujci so isti. Vsi tujci izkoriščajo našo državo.«

A Slovenija se v zadnjih letih sooča tudi s tujci, ki so krivi za ta predsodek. V inšpekcijskih nadzorih na več upravnih enotah so ugotovili, da je na določenem naslovu prijavljenih tudi po sto in celo več začasno prijavljenih tujcev, ki pa na teh naslovih niso tudi dejansko prebivali. V šoli učenci ne govorijo slovensko, zdravstveni sistem in uradi imajo težave zaradi neznanja slovenskega jezika, živijo v stanovanjih s premalo površine za dostojno prebivanje, tujci pridejo in grejo, a še vedno prejemajo socialne transferje ...

V Kranju se je politika aktivno vključila v iskanje rešitev nastalih problemov in spodbujanje države k vzpostavitvi pravičnega sistema vključevanja tujcev. Spomladi 2020 je bila ustanovljena Posvetovalna komisija za problematiko tujcev, septembra je mestni svet opozoril na perečo problematiko. Kranj imam rada, zato sem izziv, da bi bil Kranj urejeno mesto, vzela resno. Septembra 2020 sem celostno problematiko predstavila na Svetu stranke N.Si. Vodstvu N.Si in poslancem sem posredovala obsežno gradivo z vsemi ugotovitvami ter jim sproti pošiljala dopolnitve, da bi imeli zadostne informacije pri sprejemanju nove zakonodaje.

Prvi rezultat naših skupnih prizadevanj je novela Zakona o prijavi prebivališča. Z uvedbo krajevne pristojnosti pri prijavi stalnega in začasnega bivališča se preprečijo fiktivne prijave oseb, ki na prijavljenem naslovu dejansko ne bivajo, posledično pa tudi koriščenje socialnih transferjev za fiktivno prijavljene, ker do njih niso upravičeni.

Ob prijavi upravna enota z vpogledom v podatke registra prebivalstva preveri podatek o dejanski rabi dela stavbe, uporabni površini dela stavbe, ki je namenjena nastanitvi, ter številu prijavljenih oseb na naslovu. Doslej na upravni enoti tega vpogleda niso imeli.

S sprejemom novele Zakona o prebivališčih pridobijo tudi tujci. Uporabna površina stanovanja mora dosegati površinske standarde. V razviti družbi ne smemo dopustiti izkoriščanja delavcev, da prebivajo v človeka nevrednem stanovanju na premajhni stanovanjski površini s premajhnim številom tušev in sanitarij.

S spremembami in dopolnitvami Zakona o tujcih želi N.Si doseči boljšo integracijo tujcev v slovensko družbo. Predpogoj za čim bolj samostojno in samozavestno vključitev v vsakdanje življenje je poznavanje slovenske kulture in običajev in znanje slovenskega jezika. Zagotoviti je treba, da se tujci v Sloveniji aktivno vključijo na trg delovne sile in prispevajo k razvoju slovenskega gospodarstva.

Priznati pa moramo, da Slovenija ne more sprejeti neomejenega števila tujcev. Na napakah razvitih evropskih mest smo se lahko naučili, da to vodi v getoizacijo, ki slej ko prej predstavlja velik družbeni problem.

Irena Dolenc, svetnica N.Si – krščanski demokrati

Objava je plačljiv oglas, vsebina je mnenje avtorja in ne uredništva.

NOVO V NAŠI PONUDBI:

vrtni program, agregati, vodne črpalke HONDA ter baterijski vrtni program EGO. Vabljeni!

HONDA

ŽIBERT Britof 173, 4000 Kranj
Tel.: 04/23 43 100 I www.honda-zibert.com

NAROČNIK IN PLAČNIK: MESTNA OBČINA KRANJ, SLOVENSKI TRG 1, KRANJ; SVETNIŠKA SKUPINA NSi

N.Si NOVA SLOVENIJA KRŠČANSKI DEMOKRATI

Prireditve

Napovednik dogodkov

Od 1. do 31. maja

Nedelja, 2. maj

Šport: Pohod na Špičasti hrib, ob 7.00, Špičast hrib

Med 7. in 12. uro bo organiziran 36. Pohod na Špičasti hrib in 1. Pohod v spomin na Mirka Bernika, ki je bil glavni organizator tega priljubljenega pohoda.

Ponedeljek, 3. maj

6.00 Inštrukcije matematike in angleščine za dijake, spletni dogodek KŠK

Torek, 4. maj

10.00 Delavnica: Inšpektorski dvojček: Ko te obišče davčni inšpektor, spletni dogodek – Kovačnica

17.00 Kam pa danes?, Območno stičišče kulturnih društev – ZKD Kranj (Glavni trg 23)

Na razstavi "Kam pa danes?" bo Andrej Pavlin na svojstven način predstavil ujete trenutke pokrajine in navdihujoče razglede z naših gora.

Petek, 7. maj

16.00 Kr' petek je!, Glavni trg

V petek se po službi ustavite na Glavnem trgu in nakupite sveže lokalne izdelke in s tem podprite domače pridelovalce ter ponudnike.

Sobota, 8. maj

8.00 Sobotni sejem, Glavni trg

Ponedeljek, 10. maj

6.00 Inštrukcije matematike in angleščine za dijake, spletni dogodek KŠK

19.00 Lutkovna predstava Soba, LG Nebo, OKC Krice Krace

19.00 Predstava: 20 let lutkovnega gledališča Nebo, OKC Krice Krace

20.00 Razstava: Prelet, OKC Krice Krace

Torek, 11. maj

10.00 Razstava Anje Kranjc, LD Kranj, Mala galerija

Kiparska in slikarska razstava dobitnice nagrade Grand Prix na 9. Mednarodnem festivalu likovne umetnosti Kranj

Sreda, 12. maj

10.00 Delavnica: Prvi 3 meseci v Švici, Švicarska šola

Petek, 14. maj

16.00 Kr' petek je!, Glavni trg

17.00 Stražiška tržnica, Lokalna eko in konvencionalna tržnica, Baragov trg

Sobota, 15. maj

8.00 Sobotni sejem, Glavni trg

Ponedeljek, 17. maj

6.00 Inštrukcije matematike in angleščine za dijake, spletni dogodek KŠK

Torek, 18. maj

19.00 Predstavitev monografije Dekle iz ozadja zgodovine, spletni dogodek Gorenjski muzej
Predstavitev monografije Dekle iz ozadja zgodovine – Ljudmila Belcijan in njena pot v Afriko z družino kneza Pavla Karađorđevića

Četrtek, 20. maj

7.00 Terenska krvodajalska akcija, GARS Kranj

10.00 Teden ljubiteljske kulture – TLK 2021, spletni dogodek ZKDK Vseslovenski informativni predstavitveni dogodek Kulturna informativa bo potekal od 20. maja 2021 do 20. junija 2021 na spletu.

Petek, 21. maj

16.00 Kr' petek je!, Glavni trg

Sobota, 22. maj

8.00 Sobotni sejem, Glavni trg

Ponedeljek, 24. maj

6.00 Inštrukcije matematike in angleščine za dijake, spletni dogodek KŠK

Sreda, 26. maj

12.00 Kultura: Bienale tekstilne umetnosti BIEN 2021, Layerjeva hiša BIEN črpa iz dediščine industrije in identitete prostora. Posveča se tekstilijam, trajnostnim materialom in principom, spodbuja interdisciplinarno umetniško povezovanje in posebno pozornost namenja najboljšim delom aktualne študentske produkcije.

Četrtek, 27. maj

19.00 Odprtje razstave Kaša, žganci, zelje – Dediščina prehrane na Gorenjskem za sodobno rabo, grad Khislstein

Petek, 28. maj

16.00 Kr' petek je!, Glavni trg

Sobota, 29. maj

8.00 Sobotni sejem, Glavni trg

19.00 Degustacija piva, Spletni dogodek KŠK

Spletna degustacija belgijskih piv. Obvezne prijave!

28.–30. maj

9.00 3. Ex tempore KRANJ – zgodovinsko mesto, Kulturno društvo likovnikov Kranj

Na ulicah mestnega jedra bodo slikarji iz vse Slovenije upodabljali zgodovinske objekte.

Kaša, žganci, zelje ...

V Gorenjskem muzeju, v gradu Khislstein, bo med 27. in 29. majem na ogled razstava o prehranski dediščini Gorenjske.

Tatjana Dolžan Eržen

Kranj – Trud pridelave in shranjevanja živil za prehrano družine, nadzor nad porabo, skromnost vsakdanjih obrokov in praznično obilje so bile vrednote samooskrbnosti. Danes jo dojemamo kot pomembno dediščino kmečke gorenjske prehrane.

Od rok do ust je dolga pot

Pred 20. stoletjem naši kmečki predniki skoraj niso imeli izbire: jedli so, kar so pridelali. V delovnem koledarju so si sledila opravila na polju, vrtu, v hlevu, na senožetih in planinah. Dan za dnem je bil na mizi močnik – »sok«, prosena kaša, tudi z moko – »raševna«, žganci s kislim zeljem ali repo, fižol ali skuta, črn kruh ali še pogosteje krompir v oblicah. Tudi sadje, hruševa voda in mleko so nasitili lačne. Meso in pecivo so uživali za praznike. Samooskrbnost je najbolj očitna v kaščah, ki so kot samostojne stavbe na Gorenjskem najstarejša kmečka stavbna dediščina. Tudi plemiči in meščani so kuhali vsakdanje jedi iz lokalnih živil, a zaradi premožnosti in kulinaričnega znanja so jedli bolj raznoliko. Kmečka dekleta so se naučila kuhati v samostanskih gospodinjskih šolah, na tečajih in s pomočjo kuharskih knjig.

Kdor stradal ni, ne ve, kako kruh diši

V 20. stoletju so se prehranjevalne navade z zaposlitvijo zunaj doma in novimi izdelki spremenile. Razlike med mestom in podeželjem so se brisale v opremi kuhinj pa tudi pri nakupih v trgovinah. Izdelki živilske industrije in živila iz uvoza so postali pomemben del vsakodnevnih obrokov. Delavci v tovarnah in šolarji so sprva malico nosili s seboj, z organizirano družbeno prehrano pa so imeli tople obroke zagotovljene.

Prva samopostrežna trgovina na Gorenjskem je bila odprta aprila 1960 v Kranju. / Foto: Fototeka Gorenjskega muzeja

Zelo pomembno živilo za prehrano Gorenjcev je bilo mleko kot kislo mleko, maslo, skuta, smetana, sir. Sirarna na planini Viševnik pod Triglavom, 1978. / Foto: Drago Holynski

Malo piti, malo jesti je pol življenja

Dandanes smo Gorenjci še navezani na zemljo, zavedamo se pomena gorenjskih kmetij in samooskrbe z osnovnimi živili. Lokalni recepti, predstavljeni v knjižni in spletni obliki, nas povezujejo. Znanje kuhanja različnih starih jedi je zaželeno, kar dokazuje udeležba na tečajih in delavnicah. Stare kmečke jedi iz domačih sestavin imajo svoje prenovljeno mesto tudi v ponudbi gorenjskih gostiln. Odlično delo nekaterih so opazili tudi prestižni mednarodni gastronomski ocenjevalci.

Vsaka stvar ima konec, le kranjska klobasa ima dva

Razstava ponuja priložnost za spoznavanje vrednot in truda naših (pra)dedkov in (pra)babic: njihovo staro orodje, opremo kuhinj, kašče, modrost v pregovorih, skupaj s starimi fotografijami iz zbirk Gorenjskega muzeja ter ilustracijami Andrejke Čufer in sodobnimi fotografijami ustvarjalcev gorenjske gastronomije.

Evropska gastronomska regija 2021

Pomlad na kranjskih tržnicah

V Kranju imamo ob sobotah poleg glavne tržnice tudi tisto ob vodnjaku. A tu se tržni utrip ne neha, saj imamo vsak mesec tržnici še v Stražišču in Mavčičah. Pa tudi to še ni vse ...

Mina Mokar

Kranj – Najprej kratek skok na glavno kranjsko tržnico, kjer je ob aprilskih sobotah že vse pomladansko obarvano: tu so špinača in berivka, živahne redkvice in prvi beluši. Prijazni prodajalci zarana na stojnice razporedijo sezonsko zelenjavo in domače sadje, mlečne in mesne izdelke, med in podobno, če pridete na tržnico dovolj zgodaj, pa si lahko izberete tudi šopek pisanega pomladanskega cvetja. Ob tem še to: prodajalci na glavno kranjsko tržnico, seveda v manjšem obsegu kot vsako soboto, pridejo tudi med tednom, denimo ob sredah in petkih.

Vsako soboto pa ni živahno samo v neposredni bližini župnijske cerkve sv. Kancijana, ampak tudi malo globlje v mestnem jedru, tam ob vodnjaku na Glavnem trgu, kjer je od jutra do zgodnjega popoldneva postavljen niz stojnic z domačimi pridelki in izdelki. Tudi tu je na prodaj marsikaj domačega: od medu prek mesnin, slaščic, sadja, sokov (ter bolj krepkih pijač) pa vse do kruha, mlečnih izdelkov in še kaj zanimivega bi se našlo.

Tudi v Stražišču in Mavčičah

Kot zapisano, imamo v največjem gorenjskem mestu tudi dve mesečni tržnici. »Pred šestimi leti smo pripravili prvo v Stražišču, kasneje, oktobra predlani, pa se ji je pridružila še tržnica v Mavčičah,« pravi Matjaž Jerala, predsednik Društva Sorško polje, ki omenjeni tržnici pripravlja v sodelovanju z obema krajevnima skupnostima. Mesečni tržnici imata ustaljen urnik – v Stražišču je vsak drugi petek v mesecu (med 17. in 19. uro na Baragovem trgu), medtem ko je vsak četrti petek v mesecu (med 16. in 18. uro na parkirišču za zadružnim domom) rezerviran za Mavško tržnico. Na tržnico v Stražišče pride vsak mesec približno 25 prodajalcev, na tisto v Mavčičah skoraj 20. Tudi mesečni tržnici, ki sta vse bolj obiskani, prinašata številne domače pridelke in izdelke, pomembno pa je tudi to, da tu najdemo vse več dobrot s slovenskih ekoloških kmetij.

Ko že omenjamo ekološke kmetije, seveda ne moremo mimo Stonogine tržnice. Ta deluje prek naročilnic: kupci po spletu naročijo domače izdelke, potem pa jih ob določeni uri prevzamejo pri steklenjaku na posestvu Brdo. Vse podrobnosti o tej tržnici Center Stonoga redno objavlja na Facebooku.

Kmalu še en tržni dan

Po besedah Klemna Malovrha, direktorja Zavoda za turizem in kulturo Kranj, bi v jedru gorenjske metropole utegnili kaj kmalu dobiti še en živahen tržni dan: »Ne samo ob sobotah, temveč bi lahko nekoliko večjo tržnico pripravili tudi vsak petek, saj opažamo, da zanimanje kupcev po domačih izdelkih narašča. Z dodatnim tržnim dnem ne bi naredili koraka naprej samo pri prodaji izdelkov lokalnih kmetovalcev, ampak bi poskrbeli tudi za bolj živahen utrip starega dela mesta.«

Naj še omenimo, da je Kranj pred kratkim dobil pomembno nagrado, zlati znak, ki ga Slovenska turistična organizacija podeljuje zelenim turističnim destinacijam. Kot pravi direktor zavoda za turizem, je zlati znak priznanje, ki ga je Kranj prejel, ker je »usmerjen v trajnostni in zeleni razvoj. Če pogledamo zgolj tržnice, to pomeni, da zagotavljamo čim krajše prodajne poti, po katerih domač izdelek oziroma pridelek potuje do kupca. Lahko tudi rečem, da so vse kranjske tržnice priljubljena stičišča kakovostnih, sezonskih in lokalnih izdelkov, torej točno tistega, kar domači kupci vse bolj cenimo in spoštujemo.«

Glavna tržnica v Kranju je odprta ob sobotah, ko je tu najbolj živahno, nekaj domačih dobrot pa lahko na osrednji mestni tržnici kupimo tudi kak dan med tednom.

Nasvet za izlet: KrOdDoma

J. Z. G.

Kranj – V času epidemije covida-19, ko je druženje prepovedano, lokali zaprti in skorajda ni druge možnosti, kot da preživljamo čas na prostem, je vzniknila ideja za spletni projekt KrOdDoma. Ta v digitalni obliki ponuja ideje za ustvarjalno preživljanje vsakdana doma oziroma vabi na sprehajalne, pohodniške, tekaške in kolesarske poti na območju mestne občine Kranj. Da je stvar še bolj zanimiva, opise poti dopolnjujejo izzivi, prilagojeni različnim starostnim skupinam.

V času nepredvidljivih razmer, ki jih prinaša epidemija, je gibanje na svežem zraku najboljši kanal za sproščanje napetosti, pa tudi za krepitev zdravja. Zato so v Mestni občini Kranj (MOK) skupaj z Zavodom za kulturo in turizem Kranj, Fundacijo Vincenca Drakslerja in s kranjskim podjetjem Dspot zagnali projekt, katerega namen je z namigi za izlete in z njimi povezanimi različnimi izzivi popestriti vsakdan občank in občanov ter jih spodbuditi k aktivnemu in ustvarjalnemu preživljanju prostega časa.

»V obdobju, ko imamo bistveno manj možnosti za druge vrste organizirane rekreacije, je še toliko bolj pomembno, da sami poskrbimo za čim več gibanja. Če lahko pri tem sodeluje vsa družina oziroma je aktivnost primerna za vse generacije, še toliko bolje. Izhodišče našega novega projekta je, da se lahko izziva lotimo oziroma odpravimo na izlet k'r od doma, z domačega kavča. Obenem pa bomo občanke in občane na ta način spoznavali tudi z novimi potmi za sprehajanje, pohodništvo, tek, kolesarjenje ... In teh imamo v Kranju res veliko. Aktivirajmo se, saj to prinaša tudi boljše fizično in psihično počutje,« je pozval župan MOK Matjaž Rakovec.

V prihodnje še nove poti in izzivi

Projekt KrOdDoma izvira iz ideje mesečnih pohodov Vincenca Drakslerja oziroma je nadgradnja izvedbe Teka Vincenca Drakslerja, ki je v letu 2020 zaradi epidemije potekal virtualno. KrOdDoma ponuja še več, saj so trasam, ki so slikovito opisane ter opremljene s fotografijami in zemljevidom, dodane še aktivnosti oziroma izzivi za prosti čas in rekreacijo ter ustvarjanje. Prve štiri poti in izzivi so že pripravljeni: Pot po Savskem drevoredu, Pot Jepršekega učitelja, pot Po mamutovih stopinjah in Tatinčeva pot.

Na spletni strani projekta KrOdDoma bodo v prihodnje na voljo še nove poti z območja MOK z zanimivostmi in izzivi vred: športnim, izzivom za najmlajše in mojstrskim izzivom v sodelovanju s sponzorjem, podjetjem Merkur. Ustvarjalnim posameznikom in družinam bodo tako na voljo tudi ideje za ročne spretnosti, ki se jih lahko lotimo doma ob vsakem vremenu.

Zarica / Foto: Jošt Gantar

Pestro na Glavnem trgu

Manca Strugar

Kranj – Napovedujemo dogodke, ki naj bi se v maju odvili na Glavnem trgu. Dogodki bodo izvedeni v skladu s priporočili NIJZ in le v primeru, da bo epidemiološka slika to dovoljevala.

Kr' petek je! bo do oktobra vsak petek med 16. in 21. uro bogatil mestno ponudbo s tržniško dejavnostjo in s programom razburkal mestni utrip. Prvi petek, 7. maja, bo s pestro ponudbo sadik in semen namenjen predvsem vrtičkarjem. Na voljo bodo tudi mesni, mlečni in krušni izdelki ter sezonski vrtni pridelki. Poleg lokalnih se bodo predstavljali tudi ponudniki ostalih slovenskih regij.

Kranj se poteguje za naziv Čebelam najprijaznejša občina, ki ga podeljuje Čebelarska zveza Slovenije. V ta namen bodo potekale številne aktivnosti, namenjene trajnostnemu razvoju, posebej še zaščiti čebel in razvoju čebelarstva. Mestna občina Kranj se je zato skupaj z ZTKK vključila v projekt Veliki traven in rožnik – čebelam cvetoč krožnik. Na dveh javnih površinah bomo za hrano čebelam zasejali medovite rastline. Ob svetovnem dnevu čebel bosta potekala Medena dneva (28. in 29. maj). Na Glavnem trgu bo vabil na obisk mobilni čebelnjak – Medena zgodba, ki na svojevrsten način prikazuje delo čebel, čebelarja in sadove njunega skupnega dela. Paviljon je namenjen izobraževanju in nas v čebelji svet popelje s pomočjo vida, vonja, tipa in okusa. Tudi ostale medene ponudbe ne gre zamuditi.

Kr petek je!

Kultura

Prvo dramsko pero Maji Šorli

Letošnja prejemnica nagrade Slavka Gruma za dramsko besedilo z naslovom Tega okusa še niste poskusili je Maja Šorli, po rodu iz Kranja.

Igor Kavčič

Kranj – Prestižna nagrada za najboljše izvirno slovensko dramsko besedilo, ki jo na Tednu slovenske drame podeljujejo že vse od leta 1979, se po skoraj štirih desetletjih spet vrača v Kranj. Zadnji in doslej edini Kranjčan, ki je prejel nagrado Slavka Gruma, je bil leta 1984 Rudi Šeligo za dramo Ana. Letošnja Grumova nagrajenka pa je postala Maja Šorli za besedilo Tega okusa še niste poskusili.

Maja Šorli je namreč po rodu iz Kranja, od koder izvirajo tudi njene prve gledališke izkušnje. Zdaj živi v Ljubljani, prav z letošnjim aprilom je kot učiteljica psihologije in svetovalna delavka večinsko zaposlena na tamkajšnji Srednji vzgojiteljski šoli, gimnaziji in umetniški gimnaziji, deloma pa deluje tudi kot dramaturginja in raziskovalka na Akademiji za gledališče radio film in televizijo. Je tudi avtorica strokovnih in umetniških gledaliških besedil in ustvarjalka v intermedijskih umetnostih. "Tudi meni je v posebno veselje, da bom nagrado prejela v rojstnem mestu, kjer sem tudi končala gimnazijo in torej živela več kot dvajset let," se ob nagradi še vedno Kranjčanko počuti Maja Šorli, ki se je na razpis za Grumovo nagrado tokrat prijavila prvič, čeprav je krajša besedila pisala tudi že prej, a kot pravi, še nikdar celovečernega dramskega besedila.

Organizatorji so se zaradi aktualnih razmer ob epidemiji odločili, da 51. Teden slovenske drame prestavijo na november, kljub temu pa so te dni že razglasili nagrajence. Strokovna komisija v sestavi Matej Bogataj, Srečko Fišer (predsednik) in Amelia Kraigher je tako določila Grumovo nagrajenko, najboljšo mlado dramatičarko in prejemnika Grün-Filipičevega priznanja. Med 36 prispelimi besedili za nagrado Slavka Gruma je komisija soglasno izbrala besedilo Tega okusa še niste poskusili Maje Šorli.

V utemeljitvi nagrade med drugim preberemo: "Sodobna drama o univerzitetnih spletkah in igrah moči je spisana v realističnem jeziku, odlikuje jo dobro poznavanje dramske snovi, karakterizacija oseb pa je plastična in verjetna. Dramske osebe pred kuliso preoblikovanja ustanov doživljajo tudi osebne in sentimentalne zaplete, podvržene so nejasnim obtožbam o prekoračenju pedagoškega erosa in sumom nadlegovanja študentov. Celotno igro preveva angažma, jasno se zavzema za pridobitve študentskih protestov in zahtev, kot jih poznamo že od konca šestdesetih let naprej. V tem je nadaljevalka nekaterih preteklih politično angažiranih in v realistični nameri izpisanih dramskih besedil izpred desetletij, na primer Kozakove Afere. Tega okusa še niste poskusili na primeru visokega šolstva razkriva številne navzkrižne družbene silnice; zaveda se, da je vsaka točka lahko tudi točka preloma in da je krhko in dolgo usklajevano ravnovesje v času neoliberalnega polaščanja vsega težko ohranjati; zaveda se, da naše pravice niso pridobljene za zmerom in da jih je treba nenehno braniti in širiti."

Foto: Rok Andres

Maja Šorli na pogovoru v Prešernovem gledališču

Besedilo je angažirano in kot tako odseva stanje duha in časa, v katerem živimo. V tej smeri razmišlja tudi nagrajenka. "Tega okusa še niste poskusili je besedilo, ki razgrinja teme, ki jih vidim kot ključne v sodobnem času. Šolstvo in posebej javno šolstvo mora biti prostor skupnega, dobrega, pozitivnega, tako prostor za razlike kot za enakosti, predvsem pa prostor za razvijanje človeških potencialov. Zanj smo odgovorni vsi. A ta čas je izjemno kompleksen, ljudje pa se ne delimo na dobre in slabe," je ob besedilu povedala Maja Šorli. "Želela sem spregovoriti o mnogih sodobnih temah; na način, iz katerega postane jasno, kako je osebno vedno tudi politično. V ospredju je zgodba dveh mladih profesoric, ampak mislim, da se bo mnogo odraslih prepoznalo v njunih zapletih ter tudi ostalih likih."

V Prešernovem gledališču upajo, da bodo lahko nagrade tudi svečano podelili novembra, na sklepni slovesnosti 51. Tedna slovenske drame.

OBMOČNA OBRTNO-PODJETNIŠKA ZBORNICA KRANJ

MASKE
OOZ Kranj bo brezplačno razdelila maske vsem podjetjem, ki imajo do 4 zaposlene. POZOR – tudi tistim, ki so jih prejeli že v 1. in 2. pozivu. Novost je tudi ta, da podjetje lahko naenkrat prevzame **PETKRATNO ŠTEVILO** mask na zaposlenega, torej 750 mask na enega. Maske so na voljo na zbornici, obvezna je le PRIJAVA na www.ozs.si (MASKE).

TESTIRANJE
Na zbornici še vedno poteka brezplačno testiranje za člane, in sicer vsak torek od 10. ure dalje. Prijavite se na info@oozkranj.com.

RAZSTAVA SLIKOPLESKARJEV
Sekcija slikopleskarjev pri Obrtno-podjetniški zbornici Slovenije je pripravila enkratno muzejsko razstavo o slikopleskarstvu na Slovenskem **MALAR NAM POLEPŠA ŽIVLJENJE.** V čast nam je, da je razstava na ogled v Kranju v gradu Kiselstein. Muzeji so odprti, zato se le oglasite v starem mestnem jedru. Lepo vabljeni!

OBMOČNA OBRTNO-PODJETNIŠKA ZBORNICA KRANJ, STANETA ŽAGARJA 37, KRANJ

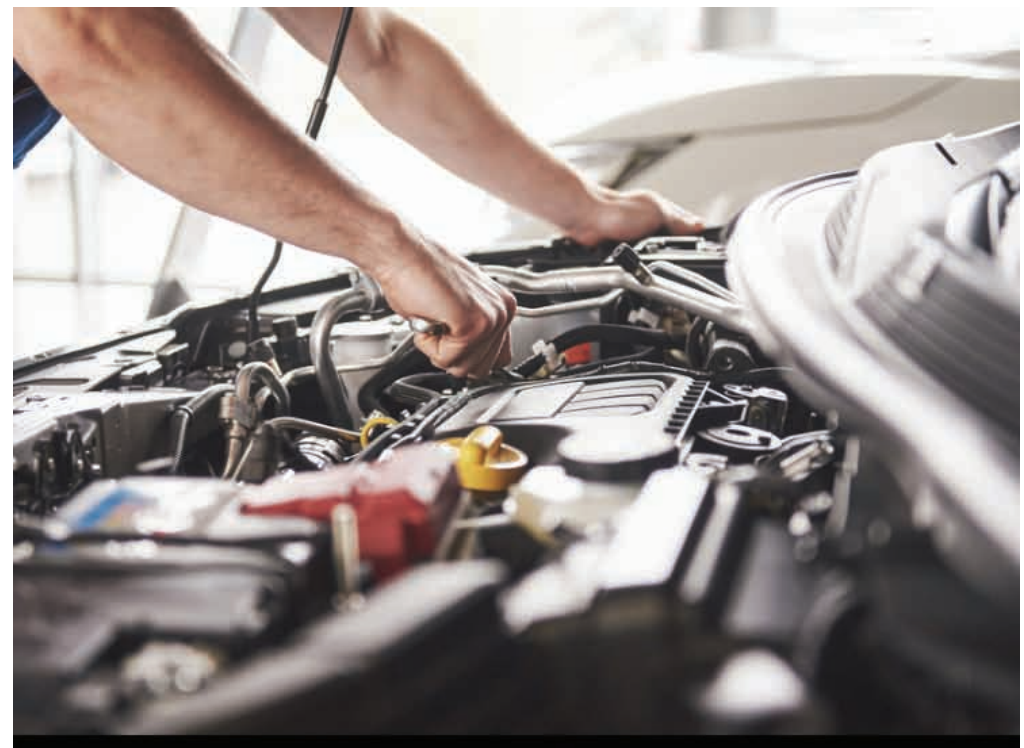

ASP

Prosto delovno mesto
AVTOMEHANIK m/ž

Pričakujemo:
- zaključena poklicna ali srednja šola ustrezne smeri
- delovne izkušnje na področju servisiranj, vzdrževanj ter popravila avtomobilov vseh vrst
- sposobnost samostojnega in timskega dela
- natančnost in iznajdljivost
- odgovornost in poštenost
- vozniški izpit kategorije B

Nudimo:
- urejeno delo v uspešnem podjetju
- dobro stimulativno plačilo
- delo v prijetni ekipi
- redna izobraževanja in usposabljanja
- zaposlitev za določen čas z možnostjo podaljšanja v nedoločen čas

Če ste se našli v opisu, vas vabimo, da nam prijave z opisom dosedanjih delovnih izkušenj pošljete po e-pošti: servis@asp.si.

Kultura

Ko se keramika giba

V združenih razstaviščih Layerjeve hiše je na ogled Razstava sodobne kinetične keramike ∏r kvadrat 2021.

Igor Kavčič

V medprostoru keramika osvetljuje. / Foto: Tina Dokl

Kranj – Layerjeva hiša z vsemi svojimi razstavišči bo skoraj ves maj v znamenju keramike. Keramike v gibanju. Kako se keramika giba in s tem oživi, na razstavi spoznavamo skozi dela avtorjev, izbranih na odprtem pozivu, študentov unikatnega oblikovanja na ALUO, udeležencev študentske rezidence v Layerjevi hiši in spremljevalne razstave del Mednarodne kiparske kolonije mladih Črnomelj. Razstava sodobne kinetične keramike ∏r kvadrat 2021 pa je na ogled v galeriji Layerjeve hiše, v Mahlerci, Stolpu Škrlovec, Medprostoru ter na prostem.

"V želji keramiko izvzeti iz njenega tradicionalnega okvirja, značilnega za slovenski prostor, smo se odločili za tako imenovano kinetično keramiko, torej nekaj, kar je v gibanju in ni tako zelo statično, kot je keramika že po svoji naravi," je med drugim povedala kiparka, keramičarka, grafičarka in likovna pedagoginja Nina Koželj, tokrat v vlogi kuratorke razstave. Na podlagi lanskoletnega javnega poziva – razstava je bila namreč zaradi pandemije predstavljena za eno leto – so bili k razstavljanju svojih del povabljeni Katarina Marov, Saša Ropač, Matej Strojan in Ana Kavčnik Jamnik.

V snovanju razstave so se organizatorji povezali tudi z doc. Kristino Rutar, ki na smeri unikatno oblikovanje na Akademiji za likovno umetnost in oblikovanje v Ljubljani uči keramiko in je k sodelovanju pritegnila študente Ano Ščuka, Anastasio Krivolapovo, Lano Pastirk, Niko Hrovat, Pio Mršek, Tita Hofingerja Miheliča, Urško Rendla, Renato Arnejčič, Veroniko Lah, Natašo Ilec Kralj in Satyo Pene. Priča smo naboru avtorsko zelo raznolikih poetik v delih iz različnih materialov, katerih sredica je seveda keramika.

Glino in tekstil so v galeriji Mahlerca povezali študenta in študentko keramike na ALUO in študentki oblikovanja tekstilij in oblačil na NTF, ki so teden dni sodelovali v umetniški rezidenci Layerjeve hiše. Satya Pene z Bleda, Timotej Rosc iz Logarske doline, Ajda Rep iz Medvod in Hana Tavčar iz Ljubljane se predstavljajo z instalacijo cave_me, kar bi lahko prevedli v u-jami me. Na zanimiv način kombinirajo mehko tkanino in glino. "S projektom smo želeli prikazati občutek udobja in hkrati nelagodja. Obiskovalec vstopi v mehak prostor iz tkanine, hkrati pa se umaže, česarkoli se dotakne. Gre za dualnost dveh občutkov, prijetnosti in neprijetnosti, čistosti in nečistosti," pove Timotej Rosc.

Razstavo v galeriji Layerjeve hiše v prvem nadstropju spremljajo še dela, nastala na Mednarodni kiparski koloniji mladih Črnomelj, ki je projekt Zavoda za izobraževanje in kulturo Črnomelj in spodbuja ustvarjalnost učencev zadnje triade osnovnih šol na kiparskem področju. Razstavo zelo raznolikih del mladih ustvarjalcev sta postavila Tadej Fink in Marija Miketič iz omenjenega zavoda.

Avtorji (z leve) Timotej Rosc, Ajda Rep, Satya Pene in Hana Tavčar v prostorski postavitvi cave_me / Foto: Tina Dokl

V Kranju beremo

Igor Kavčič

Kranj – Ob svetovnem dnevu knjige je Mestna občina Kranj vzpostavila spletno rubriko V Kranju beremo. V njej bodo objavljali pogovore o branju oziroma odnosu do knjig z zanimivimi ljudmi, ki so tako ali drugače povezani s Kranjem. S tem bi radi še bolj spodbudili občanke in občane k branju, obenem pa jim predstavili zanimive posameznike, ki živijo in/ali delajo v Kranju ter tako sooblikujejo njegovo identiteto. Prva sogovornica je Maja Vunšek, nova direktorica Mestne knjižnice Kranj.

Mestna občina Kranj, ki se sicer ponaša z nazivom branju prijazne občine, k branju namreč spodbuja z različnimi aktivnostmi. Konec lanskega decembra je znova potrdila naziv branju prijazna občina za nadaljnja tri leta. Ta naziv potrjuje in obenem spodbuja aktivnosti lokalne skupnosti za izboljšanje bralne pismenosti in kulture. Pogovor z Vunškovo in vse nadaljnje objave bodo na voljo na spletni strani MOK v podrubriki V Kranju beremo.

Galerija o prehrani nekoč

Igor Kavčič

Kranj – V Galeriji na mestu pred Mestno knjižnico Kranj je ta čas na ogled razstava, ki so jo v Mestni občini Kranj v soorganizaciji podjetja TAM-TAM tokrat pripravili v sodelovanju z Gorenjskim muzejem. V muzeju za konec maja namreč pripravljajo obsežno razstavo Kaša, žganci, zelje – Dediščina prehrane na Gorenjskem za sodobno rabo. Gre za prikaz vrednot in truda naših prednikov v odnosu do hrane, njene pridelave in priprave. Na razstavi je predstavljeno staro orodje, nekdanja oprema kuhinj, kašče in modrost v pregovorih, kar je podkrepljeno s starimi fotografijami iz zbirk Gorenjskega muzeja, ilustracijami Andrejke Čufer in sodobnimi fotografijami ustvarjalcev gorenjske gastronomije.

Nekaj namigov z ulice o tem, kako je bilo s prehrano nekoč / Foto: Tina Dokl

ODKRIJTE CELOTNO PONUDBO PRI VAŠEM PRODAJALCU NISSAN

ASP www.asp.si
JESENICE, Finžgarjeva 2, Tel.: 04/58 33 330
LESCE, Hraška cesta 25, Tel.: 04/53 53 450

Kombinirana poraba goriva: 6,8–6,3 l/100 km. Emisije CO_2: 154–143 g/km. Emisijska stopnja: Euro6D Full. Emisije NOx: 0,0141–0,0194g/km. Emisije trdnih delcev: 0,0095g/km. Št. delcev ($x10^{11}$): 0,52–0,54. Vrednosti meritev porabe in emisij ustrezajo novemu standardu meritev WLTP (globalno usklajen postopek testiranja za lahka vozila). Ogljikov dioksid (CO_2) je najpomembnejši toplogredni plin, ki povzroča globalno segrevanje. Emisije iz prometa onesnažujejo zrak in tako pomembno prispevajo k poslabšanju kakovosti zunanjega zraka. Prispevajo zlasti k čezmerno povišanim koncentracijam prizemnega ozona delcev PM^{10} in $PM^{2,5}$ ter dušikovih oksidov.

*Informativni izračun je narejen na dan 29. 3. 2021 za Nissan QASHQAI 1.3DIG 140 N-CON CLD. Maloprodajna cena z že upoštevanim popustom in DDV, znaša 22.190,00 €. Informativni izračun za skupni znesek kredita v višini 12.978,25 € je narejen za dobo odplačila 84 mesecev in upošteva nespremenljivo obrestno mero 7,49 % in polog v višini 9.211,75 €. EOM = 10,57 %, se lahko spremeni, če se spremeni katerikoli element v izračunu. Skupni znesek, ki ga mora odplačati kreditojemalec, znaša 17741,16 €, od tega znašata zavarovalna premija 765,59 € in strošek odobritve kredita 259,57 €. Kreditojemalec vrne kredit v 84 mesečnih obrokih v višini 199,00 €. V mesečni obrok je vključeno zavarovanje za brezposelnost, nezgodno smrt in nezgodno invalidnost. Pogoj akcije je sklenitev finančne pogodbe z minimalno financirano vrednostjo 5.000 € in minimalnim trajanjem financiranja 24 mesecev. V financiranje je vključeno brezplačno 5-letno podaljšano jamstvo in bon za financiranje v vrednosti 500 € z DDV. 5 let jamstva obsega 3 leta tovarniške garancije ter podaljšano jamstvo za 4., 5. leto oz. 160.000 km, karkoli se zgodi prej, po programu »As new«. Pridržujemo si pravico do napak. Velja preko Nissan Financiranja. Akcija velja do 30. 6. 2021 oz. do razprodaje zalog. Nissan si pridružuje pravico, da predčasno zaključi akcijo ali jo podaljša. Pridržujemo si pravico do napak; za morebitne napake ne odgovarjamo in se zanje opravičujemo. Slike so simbolične. Pooblaščeni uvoznik: Renault Nissan Slovenija, d. o. o., Dunajska 22, 1001 Ljubljana. Več na www.nissan.si

ŠTAJERSKI STANINVEST POSTAJA GORENJSKI

Staninvest, upravitelj večstanovanjskih stavb, ki sicer izvira iz Štajerske prestolnice, na območju celotne Slovenije upravlja z več kot 22000 stanovanji in poslovnimi prostori. V zadnjih letih so se namreč uspešno razširili na območja mestne občine Maribor, Celje, Ljubljane, Kranja in drugih primestnih občin.

Staninvest je na Gorenjski trg upravljanja so stopil, ko mu je svoja stanovanja, v upravljanje zaupala Mestna občina Kranj. Od takrat jim je so s svojim zglednim delom pod svoje okrilje uspelo spraviti mnoge druge objekte.

Od drugih upravnikov jih ločijo njihove izkušnje in znanje, saj so v tem poslu že več kot pol stoletja. Bistveno je tudi to, da imajo na nivoju družbe organizirane vse službe, tehnično, pravno, finančno in vzdrževalno, svojim etažnim lastnikom pa poleg osnovnih storitev nudijo tudi številne dodatne storitve, ki jih drugi upravniki ne ponujajo.

Rezultati kakovostnega dela se tako kažejo v zadovoljstvu etažnih lastnikov. Za mnenje smo povprašali Milana Koširja, etažnega lastnika, ki o Staninvestu kot upravniku pravi:

»Odkar smo Staninvest izbrali za svojega upravnika, se je stanje našega objekta bistveno izboljšalo. Pomagali so nam do dolgo željene energetske prenove objekta in nam s svojim znanjem pridobivanja sredstev iz EKO Sklada, prihranili 25 % celotne investicije, hkrati pa nam omogočili še dodatno financiranja omenjene investicije.
Delujejo transparetno, saj za vsak porabljen evro vemo, čemu je bil namenjen. Za rezervni sklad imamo odprt svoj fiduciarni račun, zato čutimo, da so sredstva, ki so namenjena naši stavbi, na varnem.«

Kontaktirajte jih za ponudbo

V kolikor si želite novega skrbnega upravnika jim lahko pišete na **stanivest-lj@staninvest.si,** ali jih pokličete na telefonsko številko **041 444 667.**

Objekt pred obnovo

Objekt po obnovi

Šport

V skupini za prvaka

Nogometaši kranjskega Triglava so si v petnajstem krogu zagotovili nastopanje v skupini za prvaka druge lige. Jutri se bodo pomerili s prvouvrščeno ekipo Radomelj.

Aleš Senožetnik

Foto: Gorazd Kavčič, arhiv Gorenjskega glasa

Kranjčani tudi v skupini za prvaka računajo na dobre predstave.

Kranj – Zadostoval bi že neodločen izid, z minimalno zmago proti koroškemu Fužinarju po golu Tima Matiča pa so se Kranjčani povzpeli na sedmo mesto na lestvici in si tako zagotovili nastopanje med najboljšim osmimi klubi druge lige. Ta se je namreč po 15. odigranih kolih razdelila v skupino za prvaka in skupino za obstanek.

Orli so tako že prejšnji konec tedna gostovali pri drugem najboljšem klubu rednega dela lige, Rolteku Dob. Kljub začetnemu vodstvu – po prvem polčasu so vodili že s 3 : 0 – so v drugem delu domačinom dovolili, da se razigrajo. Tekmo so končali z neodločenim izidom 3 : 3. Že jutri na svoji zelenici gostijo Radomlje, najboljšo ekipo lige, ki je ob 13 zmagah letos zabeležila še dva neodločena izida in le en poraz.

Kot pravi trener Kranjčanov Boštjan Miklič, so z uvrstitvijo med najboljšo osmerico prvi in glavni cilj že dosegli, kar pa ne pomeni, da tudi na zadnjih šestih srečanjih ne bodo poskušali doseči zmage. "V vsaki tekmi bomo poskusili zmagati in priti čim višje na lestvici. Po uvrstitvi v skupino za prvaka smo dosegli glavni cilj, smo sproščeni in fantje lahko zdaj igrajo brez pritiska. Počasi bomo poskušali ekipo že pripravljati na naslednjo sezono," pravi Miklič, ki je še dodal, da ni bilo realno pričakovati, da bi se ekipa že v letošnji sezoni uvrstila v prvo ligo, kjer so nastopali še lani. Moštvo je namreč zapustilo precej izkušenih igralcev, Kranjčani pa zdaj jedro gradijo z mladimi – tekmo proti Fužinarju so denimo zaključili s štirimi mladinci. Prav na mladih si želijo zgraditi ekipo, ki se bo v naslednjih dveh ali treh sezonah potegovala za vstop v prvo slovensko ligo.

"Če se bo priložnost ponudila že prej, jo bomo zgrabili, a ne gre prehitevati. Želimo si, da bi se v prihodnje ekipi pridružili dva ali trije izkušenejši igralci, ki bi bili mladim lahko vzorniki in mentorji, prihodnost pa gradimo seveda na mladih," je še povedal Miklič. Triglavani so po 16. kolih dosegli sedem zmag, tri neodločene izide in šest porazov.

Plavalci osvojili prvo mesto

Na Pokalu Triglav 2021, ki je v dveh tekmovalnih delih potekal v pokritem bazenu v Kranju, je skupno nastopilo več kot štiristo plavalcev. Med triglavani so bili najuspešnejši Sašo Boškan, Ben Schwietert in Zala Pogačar.

Maša Likosar

Kranj – Ekipna tekma kadetov in starejših Pokal Triglav 2021, ki ga je v dveh delih organiziral Plavalni klub (PK) Triglav Kranj pod pokroviteljstvom Plavalne zveze Slovenije in Mestne občine Kranj, je nastal kot posledica pomanjkanja tekmovanj tako v Sloveniji kot Evropi. V prvem delu, ki je potekal 27. marca, se je preizkusilo 220 tekmovalcev iz 18 slovenskih klubov, v drugem delu, ki se je odvil 17. aprila, pa je bilo prijavljenih 235 plavalcev iz 21 slovenskih klubov, od tega 35 tekmovalcev iz domačega PK Triglav Kranj in ena tekmovalka iz Hrvaške.

Triglavani so v disciplini 100 metrov kravl osvojili prva tri mesta: Miha Vintar 3. mesto, Sašo Boškan 2. mesto in Ben Schwietert 1. mesto. / Foto: Tina Dokl

»Plavalci, pred katerimi so velike preizkušnje, kot so evropska prvenstva in olimpijske igre, nujno potrebujejo tekme za preizkus in spodbudo. S tem namenom smo tokrat prvič organizirali Pokal Triglav 2021, ki nima namena postati tradicionalen, saj upamo, da se bodo razmere normalizirale in se bomo vrnili v ustaljen tekmovalni ritem,« je povedal glavni trener omenjenega kluba Luka Berdajs in dodal: »V času epidemije smo skupno organizirali štiri tekme, zato smo se že navadili na ukrepom prilagojen organizacijski sistem, je pa vzdušje brez gledalcev zagotovo nekoliko drugačno, a v prvi vrsti smo veseli, da sploh lahko tekmujemo.«

V skupnem ekipnem seštevku so slavili plavalci PK Triglav Kranj. Na drugo mesto se je uvrstil PK Olimpija in tretje PK Ljubljana. Nastopili so še trije gorenjski klubi, in sicer PK Radovljica, ki je osvojil 6. mesto, PK Kamnik, ki se je uvrstil na 9. mesto, in Kranjsko plavalno društvo Zvezda, ki je zasedel 20. mesto. Med triglavani je s tremi zmagami slavil Sašo Boškan, dve zmagi si je prislužil Ben Schwietert, med ženskami pa je bila prav tako z dvema zmagama najuspešnejša Zala Pogačar. Med gorenjskimi predstavniki si je prvo mesto v disciplini 200 metrov hrbtno priplavala še Tinkara Lipovec iz PK Radovljica. Na lestvico najboljših desetih po točkah FINA so se uvrstili štirje triglavani, na drugem mestu je bil Ben Schwietert, na četrtem Peter John Stevens, petem Sašo Boškan in devetem Miha Vintar.

PK Triglav Kranj namerava 22. maja organizirati podobno pokalno tekmovanje za najmlajše starostne kategorije Pokal Triglavko 2021. »Petega in šestega junija pa je na sporedu Mednarodno prvenstvo Kranja, kjer pričakujemo močno mednarodno udeležbo iz več kot 15 držav,« je še dodal Berdajs.

AVK TRIGLAV PONOVNO VPISUJE V VATERPOLO

V maju nadaljujemo vpis v naš klub. Še vedno vabimo vse mlade nadobudneže med 9. in 12. letom starosti, da se nam pridružijo na kranjskem bazenu. Vpisujemo tako deklice kot dečke, rojene med letoma 2009 in 2012. Predpogoj je znanje plavanja, saj nam trenutno mali bazen za učenje najmlajših še ni na voljo. Bazenska klorirana voda predstavlja varno okolje za otroke, saj okužb na tem področju ne zaznavajo, tako da vabljeni k vpisu. Upamo pa, da se bo kmalu lahko zagnala tudi vaterpolska šola, zato spremljajte našo spletno stran in družbena omrežja, kjer bomo objavljali vse nove informacije.

Mlajše selekcije že več kot en mesec v vodi, pridruži se nam tudi ti

Po sproščanju ukrepov sredi meseca februarja so se v vodo vrnile vse mlajše selekcije, ki še vedno trenirajo pod posebnimi pogoji in ob upoštevanju vseh pravil in predpisov. Vsekakor smo v klubu tega veseli, saj so bili najmlajši približno štiri mesece brez vodnega treninga, kar se močno pozna. Veseli nas, da se jih je velika večina vrnila na bazen, upamo pa tudi na nove člane in članice, ki se nam bi želeli pridružiti. Čakamo pa, da se napolni tudi mali bazen in da se k vadbi lahko vrnejo tudi najmlajši.

Zaradi spremembe formata tekmovanja člani v končnico z vrha

Po »lockdownu« se je Zveza vaterpolskih društev Slovenije odločila, da nekoliko spremeni sistem tekmovanja v članskem državnem prvenstvu. Namesto lige štirih se bodo ekipe najprej pomerile v polfinalu, nato pa še v tekmah za razvrstitev. Naše fante čaka vedno neugodno moštvo Kopra 1958, ki mu letos do sedaj v medsebojnih srečanjih ni uspelo odščipniti točke, zato se v ekipi zavedajo, da veljajo za favorita v polfinalu, vse skupaj pa bo treba pokazati tudi v vodi. V drugem polfinalu se bosta merila Ljubljana Slovan in Calcit Kamnik. Liga se tako nadaljuje prvi konec tedna po prvomajskih praznikih, v soboto, 8. marca, bo Koper gostoval v Kranju. Ekipe za napredovanje potrebujejo dve zmagi. Kljub temu da je vloga favorita na strani naših članov, se fantje pripravljajo na vsako srečanje posebej in še ne razmišljajo o finalu. Seveda pa jasno napadajo uvrstitev vanj in se zavedajo, da je naslov prvaka glavni cilj druge polovice sezone.

V pričakovanju začetka tekmovanj mlajših selekcij

Po dodatnem sproščanju ukrepov pričakujemo, da bodo tekmovanja začele tudi mlajše selekcije. Bo pa treba precej prilagoditi tekmovalni koledar, saj dve generaciji čakajo še kvalifikacije za evropsko prvenstvo. Ekipe se tako zavzeto pripravljajo na to, da se bo tudi sezona v mlajših kategorijah končno začela.

Reprezentanca dečkov na Malto, kadeti še čakajo žreb

Reprezentanca U15, kjer imamo kar nekaj kandidatov za nastop, je dobila svoje nasprotnike v kvalifikacijah za nastop na evropskem prvenstvu. Na Malti se bodo merili z domačini, Francozi in Irci. Žal zaradi aktualnih in preteklih ukrepov reprezentančnih zborov še ni bilo. Tudi v reprezentanci U17 imamo na širšem spisku kandidatov za nastop kar nekaj naših igralcev. Ta ekipa sicer na žreb kvalifikacijskih skupin še čaka. Je pa LEN (Evropska plavalna zveza) zaradi situacije s COVID-19 kvalifikacije dečkom iz marca preložila na konec maja, kadeti pa se bodo namesto aprila za vozovnice za EP potegovali konec junija. V primeru uvrstitve dečke prvenstvo čaka sredi poletja na Portugalskem, kadete pa septembra na Malti.

AVK TRIGLAV KRANJ, PARTIZANSKA CESTA 37, KRANJ

Medgeneracijsko sodelovanje

Večgeneracijski center Gorenjske

LUK – medgeneracijski center, Cesta talcev 7, 4000 Kranj
T: 04 280 48 25 E: mck@luniverza.si S: www.luniverza.si

»Bodite srečni ne zato, ker je vse dobro, ampak zato, ker zmorete videti dobro v vsaki stvari.«

PROJEKT VEČGENERACIJSKI CENTER GORENJSKE

V mesecu maju 2021 bodo aktivnosti potekale tako na daljavo kot tudi v živo v LUK – medgeneracijskem centru.
Pridružite se nam.

Vabimo vas, da se v aktivnosti vključite in izkoristite možnosti, ki smo jih pripravili za vas.

Pri aktivnostih na daljavo vam bo na voljo tudi tehnična pomoč, če jo boste potrebovali.

ŠE NA DALJAVO PO SPLETNI APLIKACIJI ZOOM

Na vsako izmed aktivnosti se prijavite tako, da pošljete svoje ime, priimek, telefonsko številko in e-naslov na mck-prijava@luniverza.si

- **VSAK PONEDELJEK ob 10. uri**
  ORIENTALSKI PLESI: Vabljene vse, ki si želite raziskovati lepoto orientalskega giba, se zraven dodobra razgibati in sprostiti ob odlični glasbi.
- **VSAK TOREK ob 9. uri**
  VADBA ZA ZDRAVO HRBTENICO: Vadba enostavnih vaj za prožno hrbtenico in razgibano telo.
- **VSAK TOREK ob 18. uri**
  ENERGIJSKE VAJE IN VAJE ZA KREPITEV BIOPOTENCIALOV (z razgibavanjem in sproščanjem):
  za vzpostavitev ravnovesja v telesu in za dvig imunskega sistema ter umirjanje stresa
- **VSAKA SREDA ob 19. uri**
  KUNDALINI JOGA: Za izboljšanje fizične kondicije in razpoloženja. Za vadbo potrebujete: podlogo za vadbo, udobna oblačila, odejo za končno sprostitev in steklenico z vodo.

- **ČETRTEK, 3. 5. 2021, ob 18. uri**
  KLASIČNA JOGA: za dobro gibljivost sklepov in prožnost mišic in hrbtenice
- **PONEDELJEK, 10. 5. 2021 in 24. 5. 2021, ob 19. uri**
  JOGA NIDRA: za sproščanje telesa, zaznavanje dihanja, občutkov in vizualizacij ter ponavljanja pozitivne odločitve in zavestno opazovanje vseh procesov v našem umu
- **SREDA, 12. 5. 2021 ob 10. uri**
  ZDRAVJE - MOČ JE V NAS: Uporabne rastline v prehrani
  Pogledali bomo rastline, ki jih lahko uporabljamo v prehrani Ob koncu pa bomo pogledali še nekaj receptov, recimo recept za Jegermajster.
- **ČETRTEK, 13. 5. 2021, ob 9. uri**
  KULINARIČNA DELAVNICA – ŠPARGLJI
  Pripravili bomo kremne testenine s šparglji in prigrizek z aromatično zeliščno rikoto in šparglji.
- **PONEDELJEK, 17. 5. 2021, ob 9.30**
  UMOVADBA – razgibajmo telo in duha. Pripravite prazne liste papirja, barvice in prostor za izvedbo telesnih vaj. Umovadba krepi možganske mišice. Z rednim izvajanjem ustreznih vaj si lahko izboljšamo spomin, pozornost in hitrost procesiranja informacij ter omilimo usihanje telesnih funkcij.
- **PONEDELJEK, 17. 5. 2021, ob 18. uri**
  POTOPISNO PREDAVANJE: KORZIKA
  Korzika: kalliste – čudovita, Ile de beaute – lepi otok, indimenticable – nepozabna
- **PONEDELJEK, 17. 5. 2021, ob 17. uri**
  ASTROLOŠKO PREDAVANJE: Na tokratnem srečanju bomo govorili o blagostanju. Vabljeni.
- **TOREK, 18. 5. 2021, ob 19. uri**
  KOSEZI – steber slovenske identitete – predavanje
- **ČETRTEK, 20. 5. 2021, ob 10. uri**
  MOJA ČUSTVA – ME PODPIRAJO ALI RUŠIJO?– predavanje
  Čustvena stanja nas spremljajo v vsakem trenutku našega življenja. Čustva so tudi povezana z našimi notranjimi organi, ki jih lahko podpirajo ali pa rušijo. Jih prepoznamo in se jih zavedamo?
- **ČETRTEK, 20. 5. 2021, ob 19. uri**
  ČEBELARSTVO – predavanje o pomenu čebel in čebelarstvu
- **PETEK, 21. 5. 2021, ob 10. uri**
  MOŽNOSTI ZA USPEŠNO KARIERNO SPREMEMBO
  Na predavanju boste spoznali, kako si jasno postaviti svoje cilje, kako se zavedati vseh svojih znanj (tudi neformalno in priložnostno pridobljenih), spretnosti in osebnostnih lastnosti ter kako pridobiti zaupanje vase za premagovanje različnih ovir.
- **SREDA, 26. 5. 2021, ob 10. uri**
  ZDRAVJE – MOČ JE V NAS: Zelišča
  Pogovarjali se bomo o zeliščih in drugih uporabnih rastlinah, kje, kdaj in kako jih pravilno nabiramo. Kako jih pravilno posušimo in kasneje skladiščimo. Kakšne pripravke lahko naredimo iz zelišč in kako jih uporabimo.

V PROSTORIH LUK – medgeneracijskega centra

V mesecu maju veliko aktivnosti poteka V ŽIVO V PROSTORIH LUK – MEDGENERACIJSKEGA CENTRA. Vabimo vas, da spremljate tudi našo spletno stran www.vgc-gorenjska.si.

Na vsako izmed aktivnosti se prijavite tako, da pošljete svoje ime, priimek, telefonsko številko in e-naslov na
e-naslov mck-prijava@luniverza.si
ali se prijavite po telefonu na številko 04 280 48 25
Prijava na aktivnosti je obvezna, število mest je omejeno.

- **VSAK PONEDELJEK ob 10. uri v živo**
  ORIENTALSKI PLESI: Vabljene vse, ki si želite raziskovati lepoto orientalskega giba, se zraven dodobra razgibati in sprostiti ob odlični glasbi.
- **VSAK PONEDELJEK ob 8. uri v živo**
  VADBA ZA ZDRAVO HRBTENICO: vadba enostavnih vaj za prožno hrbtenico in razgibano telo
- **VSAKA SREDA v živo**
  INDIVIDUALNA UČNA POMOČ – MATEMATIKA, ANGLEŠČINA – obvezna predhodna prijava na mck-prijava@luniverza.si
- **VSAK PETEK v živo**
  INDIVIDUALNA UČNA POMOČ – obvezna predhodna prijava na mck-prijava@luniverza.si
  matematika, fizika, angleščina, kemija
- **VSAK PETEK ob 18. uri v živo**
  MAGIC – družabna igra
- **ČETRTEK, 6. 5. 2021, ob 17. uri v živo**
  ŠOLA ZA ŽIVLJENJE: Kako komunicirati s sabo, da pridemo do želenih sprememb?
  Na tokratnem predavanju se bomo učili, kako si lahko s samoizpraševanjem pomagamo, da pridemo do želenih sprememb. Spoznali bomo nekaj zakonitosti, ki jih je koristno poznati, in se naučili nekaj tehnik za samopomoč. Na koncu bo izvedena vodena meditacija za umiritev in razbremenitev.
- **ČETRTEK, 6. 5. 2021, ob 19.15**
  SKUPINSKI POGOVORI IN SVETOVANJA v živo
  Skupinski pogovori – način osebnostne rasti skozi skupinske pogovore v skupini do 10 oseb. Udeleženci lahko preko skupinske dinamike spregovorijo o svoj situaciji in izrazijo svoja občutja in želje. Skupina nudi vsakemu udeležencu možnost slišati in o slišanem pridobiti povratno informacijo (do 10 drugih mnenj). Teme vsakokratnega pogovora se prilagajajo pretežnim željam in potrebam udeležencev. Skupina se na vsakem srečanju zaveže k zaupnosti in spoštovanju vsakega člana skupine. Na skupinski pogovor se je treba predhodno prijaviti.
- **PETEK, 7. 5. in 14. 5. 2021, ob 9.30 v živo**
  ZADIHAJMO VADBE »VAJI«: Zadihajmo skupaj. Vadbe »vaji« delujejo protistresno in pomlajevalno. Ob rednem izvajanju vaj dosegamo globoko sprostitev in prijeten stik s samim seboj.
- **PONEDELJEK, 10. 5., ob 17. uri v živo**
  VESELE URICE – FRANCOŠČINA
- **TOREK, 11. 5. in 25. 5. 2021, OB 18.45 v živo**
  TEČAJ MEDNARODNEGA JEZIKA ESPERANTO
  Esperantski krožek ima cilj širiti esperanto kot jezik kulture, slovstva in gibanja za mir med narodi. Klepetamo, pojemo in se igramo. Vabimo vse, da se nam pridružijo. Veselo bo!
- **SREDA, 12. 5. 2021, ob 18. uri v živo**
  KAKO SI LAHKO POMAGAMO SAMI IN Z NARAVO – predavanje lekarne ARNIKA
  Govorili bomo o naravnih rešitvah kot pomoči pri ohranjanju zdravja ter preventivi pred mnogimi boleznimi in težavami.
- **MAKETARSKE DELAVNICE: 13. 5. in 27. 5. 2021 ob 17.30 v živo**
- **TOREK, 18. 5. 2021, ob 18. uri v živo**
  ŽIVALSKI ŽUR – predstavitev knjige za otroke avtorice Nežke Kukec
  Skupaj z avtorico bomo spoznali živali od A do Ž, ki se skrivajo v knjigi, se kaj novega naučili in skupaj preživeli prijetno popoldne. Otroci, vabljeni na druženje.
- **SREDA, 19. 5. 2021, ob 10. uri v živo**
  PREHRANA: kaj je res in kaj je mit? Prehrana je postala prava umetnost današnjega časa. Vsak dan se srečujemo z novimi izdelki na policah, novimi načini prehranjevanja in dietami. Poleg tega pa odkrivamo tudi vedno več alergij in intoleranc, povezanih s hrano.
  Na predavanju bomo v sodelovanju s Centrom za krepitev zdravja razbijali mite in se pogovarjali o zdravem načinu prehranjevanja.
- **ČETRTEK, 20. 5. in 27. 5. 2021, ob 9. uri v živo**
  DELAVNICA RISANJA – delavnice so namenjene vsem, ki bi se radi naučili osnov risanja. Pridružijo se nam lahko vsi, tudi tisti, ki nimajo predhodnega znanja. Delavnice so zasnovane tako, da omogočajo napredek in spodbujajo veselje do likovnega izražanja. Pri risanju bomo uporabljali navadni svinčnik.
- **PONEDELJEK, 24. 5. 2021, ob 10. uri v živo**
  VESELE URICE – FRANCOŠČINA
- **PONEDELJEK, 24. 5. 2021, ob 18. uri v živo**
  NUMEROLOGIJA
  Delavnica o numerologiji, spreminjali bomo črke v števila na podlagi kaldejske abecede. Vsak si bo izračunal svojo življenjsko pot in dobil nasvet na podlagi izračuna.
- **TOREK, 25. 5. 2021, ob 17.30 v živo**
  USTVARJALNICA – NAKIT IZ STAREGA DŽINSA
  Ustvarili bomo nakit iz starega džinsa. Tako bomo reciklirali svoje najljubše obrabljene kavbojke.
- **SREDA, 26. 5. 2021, ob 18. uri v živo**
  VPOGLEDI V SKRIVNO NARAVO ČLOVEKA – duhovno ozadje bolezni, zdravil in cepljenja (antropozofski pogled)
- **ČETRTEK, 27. 5. 2021, ob 18. uri v živo**
  KLASIČNA JOGA: Razgibajmo telo in umirimo duha. Z lažjimi vajami za ogrevanje bomo najprej poskrbeli za dobro gibljivost sklepov, nato pa z manj zahtevnimi jogijskimi položaji še za prožnost mišic in hrbtenice. Zaključimo z vodeno sprostitvijo celotnega telesa. Vabljeni.
- **PETEK, 28. 5. 2021, ob 16.30 v živo**
  POSLIKAVA S KANO: 4-urna delavnica, na kateri boste spoznali osnove risanja s kano. Kaj je kana, njena zgodovina, osnovne elemente za poslikave, stile poslikav, kako doma pripraviti maso za poslikavo, skrivnosti nege poslikav in intenzivnosti barve. Naredili bomo tudi svoje prve poslikave. Za delavnico ne potrebujete predhodnega znanja.
- **PETEK, 28. 5. 2021, ob 17. uri v živo**
  POTOPISNO PREDAVANJE: DIVAŠKI KRAS je svet, ki se razteza med Divačo, Vremščico, Gabrkom in Taborskimi griči. Podrobno bomo spoznali pot ob ponoru reke Reke, Divačo z Muzejem slovenskih filmskih igralcev ter Vremščico nad Vremsko dolino.

REPUBLIKA SLOVENIJA
MINISTRSTVO ZA DELO, DRUŽINO, SOCIALNE ZADEVE IN ENAKE MOŽNOSTI
LUK LJUDSKA UNIVERZA KRANJ
EVROPSKA UNIJA

Zanimivosti

Stiskalnice v vsak dom

Ob letošnjem svetovnem dnevu Zemlje je Komunala Kranj županom občin, kjer izvaja gospodarsko javno službo zbiranje odpadkov, simbolično izročila prve stiskalnice za zmanjševanje prostornine pločevink in plastenk.

Maja Rozman

Foto: Komunala Kranj

Kranj – Svetovni okoljski dnevi so opomnik za vse nas, da še bolj poudarimo pomen posameznih služb in ravnanj posameznikov za čisto okolje. Svetovni dan Zemlje njeni prebivalci zaznamujemo vsako leto 22. aprila že več kot petdeset let. To je pomemben dan za naš planet, saj ta dan opozarjamo na ranljivost in enkratnost planeta, na katerem živimo. Letošnji svetovni dan Zemlje pa je potekal v znamenju obnavljanja našega planeta pod sloganom Obnovimo Zemljo.

Ozaveščanje o pomenu vzpostavljanja čistega okolja in ohranjanju pogojev, ki omogočajo zdravo življenje, je v tem času še posebej pomembno, zato je direktor kranjskega komunalnega podjetja Matjaž Berčon ob letošnjem svetovnem dnevu Zemlje simbolično podelil prve stiskalnice za zmanjševanje prostornine odpadnih plastenk in pločevink, prejeli pa jih bodo vsi uporabniki, kjer Komunala Kranj izvaja gospodarsko javno službo zbiranje odpadkov. Uporabniki Mestne občine Kranj in občin Šenčur, Naklo, Preddvor in Jezersko bodo na dom prejeli praktične naprave: »Vsem gospodinjstvom bomo na dom postopoma dostavili stiskalnice. Osnovni namen naprave je zmanjšanje prostornine odpadnih plastenk in pločevink. Stiskalnice bodo pripomogle k boljšemu in učinkovitejšemu ravnanju z odpadki med našimi uporabniki,« je povedal direktor komunalnega podjetja.

Pri zbiranju odpadne embalaže se srečujemo z veliko prostornino teh odpadkov. Pri uporabnikih se pojavljajo potrebe po večjem zabojniku za mešano odpadno embalažo (rumeni pokrov), a so tudi zabojniki za odpadke določena obremenitev za okolje. Nameščanju dodatnih ali večjih zabojnikov ter pogledu na prenapolnjene zabojnike s kartonsko embalažo, plastenkami in pločevinkami se lahko izognemo tako, da pred odlaganjem zmanjšamo prostornino embalaže. Odpadno embalažo pred odlaganjem v zabojnik izpraznimo in zložimo ali stisnemo, da zmanjšamo njeno prostornino. Tako se lahko izognemo prenapolnjenim zabojnikom za odpadke. Tudi v luči zero waste (brez odpadkov) prizadevanj bodo stiskalnice v pomoč pri zmanjševanju prostornine odpadnih plastenk in pločevink. S sledenjem natančnim navodilom na stiskalnici bo odpadna embalaža dobila zagotovo bolj vitko podobo.

»Premajhni zabojniki pred hišami in večstanovanjskimi objekti so problem. Manjši volumen odpadne embalaže pomeni manjši zabojnik. Ogromni kupi odpadne embalaže pomenijo veliko težavo pri začasnem skladiščenju, ki ga moramo zagotavljati v komunalnem podjetju, in posledično so visoki tudi transportni stroški odvoza za velike količine odpadne embalaže. Nadejamo se ugodnih učinkov, saj bodo uporabniki ob doslednem zmanjševanju prostornine odpadne embalaže lahko vplivali na ceno storitve zbiranja odpadkov. Zmanjšana prostornina namreč pomeni manj stroška s skladiščenjem in odvozom, posledično pa manj pritiska na cene storitev,« je akcijo z besedami podprl direktor Komunale Kranj Matjaž Berčon.

Embalaži se v življenju težko izognemo, se pa lahko potrudimo in kupujemo odgovorno. Še vedno pa velja, da je najboljši odpadek tisti, ki ga ni.

»Ta pripomoček bo zagotovo prišel prav v vsakem gospodinjstvu, saj se doma običajno nabere največ prav tovrstne embalaže. Uporaba je res preprosta, in če bomo stiskalnico redno uporabljali, zagotovo ne bo treba odnašati embalaže v zabojnike tako pogosto kot zdaj. Prinaša pa še številne druge prednosti, je strnil direktor Komunale Kranj. Ne nazadnje nas bo ta pripomoček v kuhinji redno opominjal, da se z odpadki lahko ravna še bolj skrbno oziroma racionalno.

Vseeno pa je najboljši tisti odpadek, ki sploh ne nastane, zato bodimo pozorni tudi na to. V Kranju imamo zelo kakovostno vodo, kar potrjuje tudi certifikat Voda iz pipe. Večkrat ko se bomo odžejali na ta način, manj bo plastenk, če gremo na pot, pa bo dobrodošla steklenica ali bidon. Pogumno sledimo poti do družbe brez odpadkov,« je pozval podžupan Janez Černe, ki je od direktorja Komunale Kranj prejel stiskalnico.

Odstranili šestnajst ton odpadkov

Dvajsete spomladanske čistilne akcije v Kranju se je udeležilo okoli tisoč sedemsto ljudi.

Simon Šubic

Kranj – Zveza tabornikov občine Kranj je konec marca v sodelovanju z Mestno občino Kranj in Komunalo Kranj uspešno izpeljala že dvajseto spomladansko čistilno akcijo Očistimo Kranj 2021 – Kranj ni več usran. Zaradi epidemije covida-19 tako lani tudi kot tudi letos akcija ni bila množična in je potekala v skladu z navodili štaba Civilne zaščite (CZ) MOK, vseeno pa je na širšem območju občine čistilo okoli 1700 občanov – od malčkov v vrtcih in osnovnošolcev do krajanov številnih krajevnih skupnosti, članov gasilskih in drugih društev ter tudi posameznikov. Na zahtevnih terenih so za čiščenje poskrbeli člani enot CZ MOK. Iz narave so letos odstranili skupno kar 16.480 kilogramov odpadkov, od tega kranjski taborniki 10,38 tone in ostali udeleženci 6,1 tone odpadkov.

Na zahtevnih terenih, na primer v kanjonu Kokre, so za čiščenje poskrbeli člani enot Civilne zaščite, med njimi tudi jamarji. / Foto: Primož Pičulin

Čiščenja so se lotili tudi zaposleni v Zavodu za turizem in kulturo Kranj. / Foto: Primož Pičulin

Čistilni akciji so se pridružili tudi župan Matjaž Rakovec in podžupana Janez Černe in Robert Nograšek ter nekateri mestni svetniki. Rakovec in Černe sta priskočila na pomoč društvu Prijatelji Jošta, ki so čistili ob cesti in parkiriščih pod Joštom ter območje od kamnoloma Pševo do Javornika. Na Joštu, ki je bil v zadnjem letu zaradi epidemije, zlasti v času zaprtja občinskih meja, zelo obiskan, se je žal nabralo tudi ogromno odvrženih odpadkov. Župan je ob tem opozoril, da je od letos tudi Kranj med najbolj zelenimi destinacijami v Sloveniji. "Naša vizija destinacije je, da ostane čista, zdrava, varna in prijetna. To je bistvenega pomena za lokalno prebivalstvo, obenem pa to iščejo tudi sodobni turisti. Te velike vreče, ki smo jih danes napolnili z odpadki, temu zagotovo niso v prid. Zato bomo nepopustljivi in bomo na vse možne načine trkali na vest ter ozaveščali ljudi," je povedal.

Podžupan Černe je razložil, da so na pobočjih Jošta pobirali predvsem embalažo, maske, pasje iztrebke, celo odsluženi pralni stroj ... "Številni obiskovalci žal ne vedo, da so te površine večinoma v zasebni lasti, zato so čiščenje in vzdrževanje poti ter s tem povezani stroški breme lastnikov zemljišč. Edino prav bi bilo, da obiskovalci v dolino odnesejo svoje odpadke," je poudaril.

Kranjski taborniki so predstavili tudi Knjižnico stvari. Gre za projekt izposoje stvari, ki jih potrebujemo le občasno in si jih je zato bolj smotrno izposoditi kot pa kupiti. »To je eden od korakov na poti do družbe brez odpadkov, k čemur se je zavezala tudi občina,« je pojasnil vodja akcije Klemen Markelj.

Ukinjanje pasjih košev

Simon Šubic

Kranj – Na območju občine so ta mesec nadaljevali projekt racionalizacije postavitve košev za pasje iztrebke, ki so jih odstranili na lokacijah, kjer je v neposredni bližini že nameščen koš za mešane odpadke. Slednje so opremili z nalepkami s tačkami, ki občanom sporočajo, da lahko vrečke s pasjimi iztrebki odlagajo med mešane odpadke.

V tokratni, drugi fazi, so odstranili skupno 25 pasjih košev na območju Orehka, Huj, Planine, krajevnih skupnosti Bratov Smuk in Vodovodni stolp, v Stražišču in na Zlatem polju. "Gre za pasje koše, ki imajo v radiju od 15 do 20 metrov že postavljen koš za mešane odpadke," so razložili v Mestni občini Kranj in poudarili, da so lani zgolj za vzdrževanje košev za pasje odpadke namenili 30 tisoč evrov, želja pa je racionalizirati postavitve košev za pasje odpadke, obenem pa sprostiti proračunska sredstva za postavitev dodatnih košev za mešane odpadke in privarčevati sredstva za postavitev novega pasjega parka. Na koše Komunala Kranj namešča nalepke pasjih tačk kot opozorilo, da lahko lastniki psov vanje odvržejo tudi pasje iztrebke. Pasji iztrebki namreč ne sodijo v naravo, saj so lahko nevarni tako za zdravje ljudi kot (pašne) živali.

Onesnaženje Rupovščice

Kranj – Ta mesec so na sotočju Kokre in Rupovščice v Kranju in v potoku na Golniku zaznali sum onesnaženja vode s fekalijami. O obeh dogodkih so obvestili policijo in inšpekcijske službe. Žal ne gre za osamljena primera. V Mestni občini Kranj poudarjajo, da ne bodo dopuščali takega protizakonitega ravnanja. "Takšno dejanje povzroča škodo vsem občanom in tudi širše. Zato vse lastnike prosimo, da greznice praznijo na ustrezen način – izpust v naravo je prepovedan," so opozorili.

Foto: MOK

kranjske novice GG

Namesto klasike inovativnost

Pomanjkanje ustreznega kadra bi v Kranju zapolnili z novim študijskim programom.

Mojca Finc

Lokalno gospodarstvo se že leta sooča s pomanjkanjem kadrov z ustreznimi znanji in kompetencami. Zato v Kranju razmišljajo o novem študijskem programu, s katerim bi zapolnili to vrzel. Visokotehnološka podjetja na Gorenjskem potrebujejo kadre s področij informacijsko-komunikacijske tehnologije, digitalizacije, robotike, umetne inteligence, navidezne in obogatene resničnosti. Kranj se želi razvijati kot pomembno središče sodobnih tehnologij. Rad bi postal regijski center znanja in tudi s tem okrepil močnejšo vez z gospodarstvom.
Ustrezen kader bi lahko pridobili skozi izredni interdisciplinarni študijski program. Pobudnica zanj je Mestna občina Kranj (MOK), ki v tej zgodbi igra vlogo moderatorja, uspešnost izvedbe pa bo odvisna od podpore gospodarstva. Vodstvo MOK je o tem razpravljalo s predstavniki podjetij in izobraževalnih ustanov na virtualnem posvetu. Udeležilo se ga je več kot štirideset slušateljev. Podprli so občinsko zamisel. Slišati je bilo, da je bolj kot klasični študij pomembna inovativna zgodba. Morda v obliki neformalnega izobraževanja po vzoru tutorstva in dodatnega izobraževanja, ki bi podjetjem v kratkem času prineslo dodano vrednost.

Predvidenih dvajset vpisnih mest

Naslednja naloga bo oblikovati delovno skupino in snovati naprej. Če bi vse potekalo tekoče, bi lahko s študijskim programom štartali v šolskem letu 2022/2023. Na razpolago bi bilo predvidoma dvajset vpisnih mest.
Na MOK se zelo zavzemajo, da bi v svojem okolju obdržali čim več ambicioznih, mladih ljudi. Vzpostavljajo pogoje za gradnjo približno tisoč novih stanovanj. Zavzemajo se za pridobivanje neposrednih naložb domačih in tujih investitorjev. S tem želijo ustvariti vsaj petsto novih delovnih mest. Vzpostavljajo obrtno-podjetniško cono z ustrezno infrastrukturo ...
»V nekdanji Jugoslaviji je bil Kranj kot Silicijeva dolina. Danes imamo veliko podjetij, ki so znanstveno naravnana, in takih, ki so gonilo razvoja. S primerno izobraževalno, stanovanjsko in zaposlitveno politiko bomo mladim omogočili kakovostno življenje v mestu,« pravi kranjski župan Matjaž Rakovec. Lokalno gospodarstvo bi z ustreznimi kadri in podjetniškim ekosistemom, v katerega se jeseni 2022 vključuje tudi Kovačnica – podjetniški inkubator Kranj, postalo uspešnejše in odpornejše.

Državni prvak iz logike

Na državnem tekmovanju iz logike je Simon Bukovšek iz Gimnazije Kranj postal absolutni zmagovalec med dijaki četrtih letnikov.

Mateja Rant

Kranj – Na državno tekmovanje iz logike, ki je potekalo konec marca, se je uvrstilo tudi 13 dijakov Gimnazije Kranj. Dijak četrtega letnika Simon Bukovšek je postal državni prvak.
Državno tekmovanje iz logike za osnovnošolce in dijake, ki ga je Zveza za tehnično kulturo Slovenije (ZOTKS) pripravila že 35-ič, je eno od najbolj množičnih tekmovanj iz znanja v Sloveniji. Kljub epidemiji in zaprtju šol je na tekmovanju v letošnjem šolskem letu sodelovalo več kot 29 tisoč tekmovalcev, so pojasnili na ZOTKS. Skupaj z mentorji jim je še pred oktobrskim zaprtjem šol uspelo izvesti šolsko tekmovanje, po nekaj prestavitvah pa v drugi polovici marca še državno tekmovanje. Dijaškega šolskega tekmovanja se je udeležilo nekaj več kot štiri tisoč dijakov iz 87 srednjih šol, prag za sodelovanje na državnem tekmovanju pa je doseglo 469 tekmovalcev. Na državnem tekmovanju so podelili 101 srebrno in 90 zlatih priznanj. Absolutni zmagovalec med dijaki četrtih letnikov je postal Simon Bukovšek. Tekmovanje sicer obsega znanje iz logike, logičnega mišljenja in lingvistike.

Foto: Tina Dokl

Simon Bukovšek

Zagon črpališča

Britof – V okviru projekta GORKI2 bo skupno vzpostavljenih pet novih črpališč, od tega dve v Britofu in tri v Predosljah. Črpališči v Britofu imata že uporabno dovoljenje, v Komunali Kranj pa so ju že vključili v centralni nadzorni sistem in spremljajo njuno delovanje. Eno črpališče (v nekdanji Oljarici) sta ta mesec župan Matjaž Rakovec in direktor Komunale Kranj Matjaž Berčon tudi simbolično zagnala. Rakovec je ob tem povedal: »Na območju Britofa je obstajal vaški kanal za meteorne vode, ki so ga v preteklosti žal uporabljali tudi za odvod odpadne vode, torej za iztok iz greznic. V sušnem obdobju je bil to edini odtok, ki je speljan v Kokro. Zdaj bo odpadna voda končno odtekala po okolju prijaznih poteh in se prečistila v Centralni čistilni napravi Kranj. Kokra in drugi vodotoki bodo tako čistejši, posredno tudi voda iz pipe.« Dobrih 16 milijonov evrov vreden projekt GORKI2, ki ga sofinancirajo Mestna občina Kranj, Republika Slovenija in Evropska unija iz Kohezijskega sklada, bo predvidoma končan v maju.

Osvetlili stopnišče

Kranj – Mestna občina Kranj je uredila stopnišče, ki povezuje Jelenov klanec s Staro cesto, ki vodi do nove poti na Majdičev log. Stopnišče je osvetljeno z LED-lučmi, kovinski ročaj ob stopnišču pa so dvignili in obnovili. Na mestu, kjer ni ograje oziroma ročaja, so postavili tri LED-stebričke. Vsa dela so uskladili z Zavodom za varstvo kulturne dediščine.

Na vrsti cesta v Prašah

Kranj – Kar nekaj gradbišč je odprtih na območju Mestne občine Kranj (MOK). V mestnem središču obnavljajo nekdanjo gradbeno šolo, v Bitnjah gradijo nov vrtec, poteka prenova križišča za Struževo, na mestnem pokopališču vzpostavljajo novo grobno polje za klasične pokope ... Končana je tudi prva faza rekonstrukcije ceste Breg–Mavčiče. 570 metrov dolgo cestišče med Mavčičami in Prašami so razširili ter zgradili enostranski pločnik in dvostransko kolesarsko stezo. Uredili so tudi komunalno infrastrukturo, na novo lokacijo pa so v dogovoru z lastnikom prestavili kapelico. Na vrsti pa je še obnova 640 metrov dolgega odseka v Prašah. MOK je že pristopil k pridobivanju zemljišč in lastnike prosi za sodelovanje v dobro lokalne skupnosti. Če bodo lastniki naklonjeni prodaji, bodo v Prašah do konca leta dobili obnovljeno cesto z enostranskim pločnikom in obojestransko kolesarsko stezo, zgradili ali zamenjali pa bodo tudi vso komunalno infrastrukturo, sporočajo iz občine.

Polepšali vhod v šolo

Učenci OŠ Matije Čopa so v prazna korita pred šolo nasadili rože.

Simon Šubic

Na Osnovni šoli Matije Čopa Kranj so že drugo leto vključeni v mednarodni projekt POGUM (Podjetništvo, gradnik zaupanja mladih), v okviru katerega se trudijo pri učencih razvijati podjetniške veščine. V tem šolskem letu so učenci predlagali, da bi prazna korita pred šolo nasadili z rože in tako polepšali vhod v šolo. Rečeno, storjeno! Učenci šestega razreda so najprej ugotovili, koliko sadik in prsti potrebujejo, nato so za pomoč zaprosili bližnje cvetličarne in Krajevno skupnost (KS) bratov Smuk. Pri uri slovenščine so sestavili uradno prošnjo in jo odnesli v cvetličarno ob šoli. Aleš Forjanič iz Cvetličarstva Aleš jim je ob tej priložnosti povedal, da je KS bratov Smuk že lani želela pomagati pri zasaditvi rož, vendar so jim izredne razmere v državi to preprečile, a njihova ponudba še vedno velja. Učenci prvega in tretjega razreda so tako v cvetličarni izbrali vsak po dve sadiki, skupaj okrog 130, ob tem jim je cvetličarka Darja Rajšič povedala tudi marsikaj zanimivega o gojenju rož in poklicu vrtnarja. Z njeno in s pomočjo učiteljic so sadike z navdušenjem posadili v 22 korit, vsak je svoji roži tudi označil s podpisom na kamenčku, učenci petega razreda pa so postavili opozorilne table, da ne bi kdo namerno poškodoval ali celo odnesel rož. "Prav prijetno je pogledati mimoidoče krajane in učence, ki se radi ustavljajo ob naših cvetličnih koritih in jih občudujejo. Vsi učenci in delavci naše šole pa smo ponosni in hvaležni, da je prostor pred vhodom v šolo zdaj še bolj prijeten," so sporočili iz šole, kjer se Cvetličarstvu Aleš in KS bratov Smuk zahvaljujejo za pomoč.

Prvo- in tretješolci so sadike rož z navdušenjem posadili v korita. / Foto: OŠ Matije Čopa

Kako zdravi so Kranjčani

Bolniška odsotnost je na ravni slovenskega povprečja, stanje glede prekomerne prehranjenosti otrok pa je v Kranju precej boljše od povprečja.

Simon Šubic

Kranj – Nacionalni inštitut za zdravje (NIJZ) je tudi letos pripravil podrobne informacije o zdravju prebivalcev v vseh slovenskih 212 občinah, ki so objavljeni na portalu Zdravje v občini. Rdeča nit letošnje objave je sicer tematika duševnega zdravja. Dobro duševno zdravje je temelj našega zdravja, pa tudi socialne, družinske in gospodarske stabilnosti, družbene blaginje in kakovosti našega življenja, poudarjajo v NIJZ.
Poglejmo na kratko, kaj kažejo podatki o zdravstvenem stanju Kranjčanov. Na področju Zdravstveno stanje in umrljivost je NIJZ navedel, da je bolniška odsotnost delovno aktivnih prebivalcev v MOK trajala povprečno 17,7 koledarskih dni na leto, enako v Sloveniji. Delež oseb, ki prejemajo zdravila zaradi povišanega krvnega tlaka, je bil v Kranju nižji od slovenskega povprečja, enako velja za sladkorno bolezen. Stopnja bolnišničnih obravnav zaradi srčne kapi je bila 1,7 na tisoč prebivalcev, starih od 35 do 74 let, v Sloveniji pa 2,1. Pri starejših prebivalcih občine je bila stopnja bolnišničnih obravnav zaradi zlomov kolka 7,6 na tisoč, v Sloveniji pa 6,5. Delež uporabnikov pomoči na domu je bil v Kranju nižji od slovenskega povprečja. Stopnja umrljivosti zaradi samomora je bila 20 na 100.000 prebivalcev, v Sloveniji pa 19.
In kako je bilo na področju Dejavniki tveganja za zdravje in preventiva? Telesni fitnes kranjskih otrok je bil blizu slovenskemu povprečju, glede prekomerne prehranjenosti otrok pa je kranjska občina precej boljša od slovenskega povprečja. Stopnja bolnišničnih obravnav zaradi poškodb v transportnih nezgodah je bila 1,7 na tisoč prebivalcev, v Sloveniji pa 1,4. Delež prometnih nezgod z alkoholiziranimi povzročitelji je bil nižji od slovenskega povprečja. Odzivnost v Program Svit – presejanje za raka debelega črevesa in danke – je bila 66,8 odstotka, v Sloveniji pa 65,6 odstotka. Presejanost v Programu Zora – presejanje za raka maternič-nega vratu – je bila 69,1 odstotka, v Sloveniji pa 72,4 odstotka.
Posodobljene podatke, kartografske prikaze, primerjave kazalnikov med slovenskimi občinami in območji ter druge zanimive vsebine si lahko ogledate na spletni strani obcine.nijz.si v zavihku 2021.

Telesni fitnes kranjskih otrok je blizu slovenskemu povprečju. / Foto: Tina Dokl